Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2006/126/EK

(2006. gada 20. decembris)

par vadītāju apliecībām (Pārstrādāta versija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(OV L 403, 30.12.2006., 18. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Komisijas Direktīva 2009/113/EK (2009. gada 25. augusts)	L 223	31	26.8.2009.
►**M2**	Komisijas Direktīva 2011/94/ES (2011. gada 28. novembris)	L 314	31	29.11.2011.

▼B

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2006/126/EK

(2006. gada 20. decembris)

par vadītāju apliecībām (Pārstrādāta versija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 71. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar Līguma 251. pantā paredzēto procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Padomes Direktīva 91/439/EEK (1991. gada 29. jūlijs) par vadītāju apliecībām ([3]) ir vairākkārt būtiski grozīta. Tā kā tajā tiks veikti vēl citi grozījumi, skaidrības labad būtu lietderīgi attiecīgos noteikumus pārstrādāt.

(2) Noteikumi par vadītāju apliecībām ir būtiski kopējās transporta politikas elementi, kas palīdz uzlabot ceļu satiksmes drošību un atvieglina tādu personu brīvu pārvietošanos, kuras apmetas uz dzīvi dalībvalstī, kas nav tā pati, kurā izsniegta vadītāja apliecība. Ņemot vērā to, cik svarīgi ir individuāli transportlīdzekļi, tas, ka personai ir vadītāja apliecība, ko pienācīgi atzinusi uzņēmēja dalībvalsts, veicina pārvietošanās un uzņēmējdarbības brīvību. Par spīti panākumiem, kas gūti, saskaņojot noteikumus par vadītāju apliecībām, dalībvalstu noteikumos par apliecību atjaunošanas periodiskumu un transportlīdzekļu iedalījumu kategorijās joprojām pastāv lielas atšķirības, un tie bija pilnīgāk jāsaskaņo, lai palīdzētu īstenot Kopienas politiku.

(3) Iespēja izstrādāt valstu noteikumus par derīguma termiņu, kā paredzēts Direktīvā 91/439/EEK, izraisa dažādu noteikumu līdzāspastāvēšanu dažādās dalībvalstīs un to, ka dalībvalstīs ir derīgas vairāk nekā 110 dažāda parauga vadītāju apliecības. Tas rada pārskatāmības problēmas pilsoņiem, policijas spēkiem un struktūrām, kas ir atbildīgas par vadītāju apliecību izmantošanu, kā arī izraisa to, ka tiek viltoti dokumenti, dažkārt vairākus desmitus gadu veci.

([1]) OV C 112, 30.4.2004., 34. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta 2005. gada 23. februāra Atzinums (OV C 304 E, 1.12.2005., 202. lpp.), Padomes 2006. gada 18. septembra Kopējā nostāja (OV C 295E, 5.12.2006., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2006. gada 14. decembra Nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Padomes 2006. gada 19. decembra Lēmums.

([3]) OV L 237, 24.8.1991., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1882/2003 (OV L 284, 31. 10. 2003., 1. lpp.).

▼B

(4) Lai novērstu to, ka vienotās Eiropas vadītāja apliecības paraugs kļūst par vēl vienu paraugu papildus tiem 110 paraugiem, kas jau ir apritē, dalībvalstīm būtu jāveic visi pasākumi, kas vajadzīgi, lai visiem vadītāja apliecību turētājiem izsniegtu vienota parauga apliecības.

(5) Šai direktīvai nevajadzētu skart spēkā esošās braukšanas tiesības, kas piešķirtas vai iegūtas pirms tās piemērošanas dienas.

(6) Vadītāju apliecības ir savstarpēji atzītas. Dalībvalstīm būtu jāvar šajā direktīvā paredzēto derīguma termiņu piemērot citā dalībvalstī izsniegtai vadītāja apliecībai, kurai nav noteikts administratīvais derīguma termiņš un kuras turētājs to teritorijā atļauti uzturējies ilgāk nekā divus gadus.

(7) Jaunu vadītāju apliecību administratīva derīguma termiņa ievešanai vajadzētu dot iespēju, regulāri atjaunojot vadītāju apliecības, piemērot jaunākos pretviltojumu pasākumus un ārsta pārbaudes vai citus dalībvalstu paredzētus pasākumus.

(8) Ceļu satiksmes drošības dēļ būtu jāparedz minimālās prasības, lai varētu saņemt vadītāja apliecību. Ir jāsaskaņo standarti braukšanas eksāmeniem un vadītāju apliecību izsniegšanai. Lai to varētu izdarīt, būtu jādefinē attiecīgās zināšanas, braukšanas prasmes un stils; lai varētu vadīt mehāniskus transportlīdzekļus, uz tiem būtu jābalsta braukšanas eksāmens, un no jauna jādefinē minimālie fiziskas un garīgas piemērotības standarti, kam jābūt ievērotiem, lai varētu vadīt šādus transportlīdzekļus.

(9) Cilvēku vai kravu pārvadāšanai izmantojamu transportlīdzekļu vadītājiem būtu jāsniedz pierādījumi, ka viņi, saņemot vadītāja apliecību, kā arī regulāri pēc tam atbilst fiziskas un garīgas piemērotības minimālajiem standartiem, kas ļauj vadīt transportlīdzekļus. Regulāras pārbaudes, ko atkārtoti veic saskaņā ar attiecīgas valsts noteikumiem par minimālo standartu ievērošanu, atvieglos personu brīvu pārvietošanos, palīdzēs izvairīties no konkurences izkropļojumiem un labāk ņems vērā tādu transportlīdzekļu vadītāju atbildību. Dalībvalstis var paredzēt ārsta pārbaudes kā garantiju tam, ka ir ievēroti minimālie fiziskas un garīgas piemērotības standarti, lai vadītu citus transportlīdzekļus. Pārskatāmības dēļ šādām pārbaudēm būtu jāsakrīt ar vadītāju apliecību atjaunošanu, un tādējādi to noteiktu apliecības derīguma termiņš.

(10) Vēl vairāk jāstiprina princips, kas paredz pakāpenisku piekļuvi dažādu kategoriju divriteņu transportlīdzekļiem un tādu kategoriju transportlīdzekļiem, ko izmanto cilvēku vai kravu pārvadāšanai.

(11) Neatkarīgi no tā dalībvalstīm būtu jāļauj dažu kategoriju transportlīdzekļu vadīšanai noteikt augstāku vecuma ierobežojumu, lai vēl vairāk veicinātu ceļu satiksmes drošību; izņēmuma apstākļos būtu jāļauj dalībvalstīm noteikt zemākus vecuma ierobežojumus, lai ņemtu vērā attiecīgās valsts apstākļus.

▼B

(12) Kategoriju definīcijām būtu vairāk jāatspoguļo attiecīgo transportlīdzekļu tehniskie parametri un prasmes, kas vajadzīgas, vadot transportlīdzekli.

(13) Tādas kategorijas vadītāju apliecību ieviešana, kuras vajadzīgas, lai vadītu mopēdus, jo īpaši uzlabos ceļu satiksmes drošību attiecībā uz visjaunākajiem vadītājiem, kas saskaņā ar statistiku ceļu satiksmes negadījumos cieš visvairāk.

(14) Būtu jāpieņem īpaši noteikumi, lai personām ar fizisko spēju traucējumiem būtu vieglāk vadīt transportlīdzekļus.

(15) Ar ceļu satiksmes drošību saistītu iemeslu dēļ dalībvalstīm būtu jāspēj visiem transportlīdzekļu vadītāju apliecību turētājiem, kas ieguvuši pastāvīgu dzīvesvietu to teritorijā, piemērot savas tiesību normas par transportlīdzekļu vadītāju apliecību atņemšanu, aizturēšanu, atjaunošanu vai anulēšanu.

(15) Direktīvā 91/439/EEK dotais vadītāja apliecības paraugs būtu jāaizstāj ar vienota parauga plastmasas karti. Tajā pašā laikā tāda parauga vadītāja apliecības jāpielāgo, ņemot vērā jaunas kategorijas vadītāju apliecību ieviešanu braukšanai ar mopēdiem un jaunas kategorijas vadītāju apliecību ieviešanu braukšanai ar motocikliem.

(17) Ieviešot neobligātas mikroshēmas jaunā parauga vadītāju apliecībās plastmasas karšu formā, dalībvalstis varētu vēl vairāk uzlabot aizsardzību pret krāpniecību. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai iekļaut mikroshēmā attiecīgas valsts datus ar noteikumu, ka tie netraucē vispārēji pieejamos datus. Tehniskās prasības mikroshēmām būtu jānosaka Komisijai, kurai palīdz vadītāju apliecību komiteja.

(18) Būtu jānosaka minimāli standarti attiecībā uz piekļuvi eksaminētāja profesijai un eksaminētāja apmācības prasībām, lai uzlabotu eksaminētāju zināšanas un prasmes, tādējādi nodrošinot objektīvāku vadītāju apliecību pretendentu vērtējumu un panākot lielāku saskaņotību braukšanas eksāmenu jomā.

(19) Komisijai būtu jāļauj pielāgot I līdz VI pielikumu, ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību.

(20) Pasākumi, kas vajadzīgi, lai īstenotu šo direktīvu, būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ([1]).

([1]) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp. Lēmumā grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2006/512/EK (OV L 200, 22.7.2006., 11. lpp.).

▼B

(21) Jo īpaši Komisija būtu jāpilnvaro noteikt šīs direktīvas piemērošanas kritērijus. Tā kā šiem pasākumiem ir vispārēja darbības joma un tie ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, tos būtu jāpieņem saskaņā ar regulatīvo kontroles procedūru, kas paredzēta Lēmuma 1999/486/EK 5.a pantā.

(22) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un to ka mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.

(23) Šai direktīvai nevajadzētu skart dalībvalstu pienākumus saistībā ar termiņiem transponēšanai valsts tiesību aktos, kā arī saistībā ar VII pielikuma B daļā uzskaitīto direktīvu piemērošanu,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Vadītāja apliecības paraugs

1. Dalībvalstis saskaņā ar šo direktīvu ievieš tādu attiecīgas valsts vadītāja apliecību, kam pamatā ir I pielikumā aprakstītais Kopienas paraugs. Emblēma Kopienas parauga vadītāja apliecības pirmajā pusē satur vadītāja apliecību izdevušās dalībvalsts atšķirības zīmi.

2. Neskarot datu aizsardzības noteikumus, dalībvalstis varēs ieviest datu glabāšanas līdzekli (mikroshēmu) kā vadītāja apliecības sastāvdaļu, līdzko Komisija saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto kārtību būs pieņēmusi I pielikuma prasības attiecībā uz mikroshēmu, kuras izstrādātas, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot. Tādas prasības paredz EK tipa apstiprinājumu, ko piešķir tikai pēc tam, kad ir pierādīta spēja izturēt mēģinājumus iejaukties datos vai tos sagrozīt.

3. Mikroshēmā iekļauj I pielikumā aprakstītos saskaņotos vadītāja apliecības datus.

Dalībvalstis, apspriedušās ar Komisiju, var glabāt papildu datus ar noteikumu, ka tas nekādā veidā netraucē piemērot šo direktīvu.

Komisija saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto kārtību var grozīt I pielikumu, lai garantētu savstarpēju savietojamību nākotnē.

4. Ar Komisijas piekrišanu dalībvalstis var I pielikumā sniegtajā paraugā izdarīt tādus pielāgojumus, kas vajadzīgi vadītāju apliecību datorapstrādei.

▼B

2. pants

Savstarpēja atzīšana

1. Dalībvalstu izsniegtas vadītāju apliecības ir savstarpēji atzītas.

2. Ja tādas derīgas vadītāja apliecības turētājs, kura izsniegta attiecīgā valstī un uz ko neattiecas 7. panta 2. punktā noteiktais administratīvā derīguma termiņš, pārceļas uz pastāvīgu dzīvesvietu dalībvalstī, kas nav tā pati, kurā izsniegta vadītāja apliecība, atjaunojot vadītāja apliecību, uzņēmēja dalībvalsts var vadītāja apliecībai piemērot 7. panta 2. punktā paredzētos administratīvā derīguma termiņus, kad pagājuši 2 gadi kopš dienas, kad to turētājs ieguvis pastāvīgu dzīvesvietu tās teritorijā.

3. pants

Pretviltojumu pasākumi

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai izvairītos no iespējamas vadītāju apliecību viltošanas, tostarp arī tāda parauga vadītāju apliecību viltošanas, kuras izsniegtas pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā. Dalībvalstis par to informē Komisiju.

2. Vadītāju apliecību materiālu, kā noteikts I pielikumā, padara drošu pret viltojumiem, piemērojot parametrus, kas izstrādāti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, un kas Komisijai jānosaka saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto kārtību. Dalībvalstis var ieviest papildu drošības elementus.

3. Dalībvalsts nodrošina, ka 2033. gada 19. janvāris visas izsniegtās vai apritē esošās vadītāju apliecības atbilst šīs direktīvas prasībām.

4. pants

Kategorijas, definīcijas un minimālais vecums

1. Vadītāja apliecība, kas paredzēta 1. pantā, dod tiesības vadīt turpmāk definētu kategoriju pašgājējus transportlīdzekļus. To var izsniegt, kad sasniegts katrai kategorijai norādītais vecuma cenzs. "Pašgājējs transportlīdzeklis" ir jebkurš pašgājējs transportlīdzeklis, kas pārvietojas pa ceļu ar savu spēku, izņemot transportlīdzekļus, kas pārvietojas pa sliedēm.

2. Mopēdi

AM kategorija:

— divriteņu vai trīsriteņu transportlīdzekļi ar konstruktīvi paredzēto maksimālo ātrumu, kas nepārsniedz 45 km/st, kā noteikts Direktīvas 2002/24/EK (2002. gada 18. marts), kas attiecas uz divriteņu vai trīsriteņu mehānisko transportlīdzekļu tipa apstiprinājumu ([1]), 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā (izņemot tos, kuru konstruktīvi paredzētais maksimālais ātrums nepārsniedz vai līdzinās 25 km/st), un viegli kvadricikli, kā noteikts Direktīvas 2002/24/EK 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā;

([1]) OV L 124, 9.5.2002., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2005/30/EK (OV L 106, 27.4.2005., 17. lpp.).

▼B

— minimālais vecums AM kategorijai ir 16 gadi.

3. Motocikli ar blakusvāģiem vai bez tiem un tricikli:

— "motocikls" ir divriteņu transportlīdzeklis ar blakusvāģi vai bez tā, kā noteikts Direktīvas 2002/24/EK 1. panta 2. punkta b)apakšpunktā;

— "tricikls" ir transportlīdzeklis ar trim simetriski izkārtotiem riteņiem, kā noteikts Direktīvas 2002/24/EK 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā;

a) A1 kategorija:

— motocikli ar cilindra tilpumu, kas nepārsniedz 125 cm^3, ar jaudu, kas nepārsniedz 11 kW, un jaudas attiecību pret svaru, kas nepārsniedz 0,1 kW/kg;

— tricikli ar jaudu, kas nepārsniedz 15 kW;

— minimālais vecums A1 kategorijai ir 16 gadi;

b) A2 kategorija:

— motocikli ar jaudu, kas nepārsniedz 35 kW, un jaudas attiecību pret svaru, kas nepārsniedz 0,2 kW/kg, un kuri nav atvasināti no transportlīdzekļiem, kuru jauda ir vairāk nekā divas reizes lielāka,

— minimālais vecums A2 kategorijai ir 18 gadi;

c) A kategorija:

i) motocikli

— minimālais vecums A kategorijai ir 20 gadi. Tomēr, lai varētu vadīt šīs kategorijas motociklus, minimāli ir vajadzīga divu gadu pieredze, braucot ar motocikliem ar A2 vadītāja apliecību. No iepriekšējas pieredzes prasības var atteikties, ja pretendents ir vismaz 24 gadus vecs.

ii) tricikli ar jaudu, kas pārsniedz 15 kW,

— minimālais vecums braukšanai ar tricikliem, kas pārsniedz 15 kW, ir 21 gads.

4. Mehāniskie transportlīdzekļi:

— "mehāniskais transportlīdzeklis" ir jebkurš pašgājējs transportlīdzeklis, ko parasti izmanto cilvēku vai kravu pārvadāšanai pa ceļiem, vai lai vilktu pa ceļu transportlīdzekļus, ko izmanto cilvēku vai kravu pārvadāšanai. Šis termins ietver trolejbusus, t.i., uz transportlīdzekļiem, kas ir pieslēgti strāvas vadītājam un nepārvietojas pa sliedēm. Tas neietver lauksaimniecības un mežizstrādes traktorus;

▼B

— “lauksaimniecības vai mežsaimniecības traktors” ir jebkurš pašgājējs transportlīdzeklis, kas pārvietojas ar riteņiem vai kāpurķēdēm, kam ir vismaz divas asis, kā galvenā funkcija ir vilce un kas ir īpaši izstrādāts, lai vilktu, stumtu, pārvietotu vai darbinātu konkrētas ierīces, mašīnas vai piekabes, kuras izmanto saistībā ar lauksaimniecības vai mežsaimniecības darbiem, un kā izmantošana cilvēku vai kravu pārvadāšanai pa ceļiem vai cilvēku vai kravu pārvadāšanai izmantojamu transportlīdzekļu vilkšanai pa ceļu ir tikai sekundāra funkcija;

a) B1 kategorija:

— kvadricikli, kā noteikts Direktīvas 2002/24/EK 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā,

— minimālais vecums B1 kategorijai ir 16 gadi,

— B1 kategorija nav obligāta. Dalībvalstīs, kurās šīs kategorijas vadītāju apliecības neievieš, lai vadītu attiecīgus transportlīdzekļus, ir vajadzīga B kategorijas vadītāja apliecība;

b) B kategorija:

mehāniski transportlīdzekļi, kuru maksimāli atļautā masa nepārsniedz 3 500 kg un kuri ir konstruēti tā, lai pārvadātu ne vairāk kā astoņus pasažierus un vadītāju; mehāniskiem transportlīdzekļiem, ko drīkst vadīt ar šīs kategorijas vadītāja apliecību, var piejūgt piekabi, kuras maksimālā atļautā masa nepārsniedz 750 kg.

Neskarot noteikumus, kas reglamentē attiecīgo transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, šīs kategorijas mehāniskiem transportlīdzekļiem drīkst piejūgt piekabi, kuras maksimālā atļautā masa nepārsniedz 750 kg, ar noteikumu, ka maksimālā atļautā kopējā masa nepārsniedz 4250 kg. Ja kopējā masa pārsniedz 3500 kg, dalībvalstis saskaņā ar V pielikumu prasa, lai tādu grupu vadītu tikai pēc tam, kad

— ir pabeigta apmācība, vai

— ir izturēta braukšanas prasmes un stila pārbaude;

Dalībvalstis var prasīt gan attiecīgu apmācību, gan izturētu braukšanas prasmes un stila pārbaudi.

Dalībvalstis, izmantojot Kopienas kodu, vadītāja apliecībā norāda sertifikāciju, lai varētu vadīt tādu grupu.

Minimālais vecums B kategorijai ir 18 gadi;

c) BE kategorija:

— neskarot noteikumus, kas reglamentē attiecīgo transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, transportlīdzekļu grupa, kurā ir B kategorijas vilcējtransportlīdzeklis un piekabe vai puspiekabe, ja maksimālā atļautā kopējā masa nepārsniedz 3500 kg,

— minimālais vecums BE kategorijai ir 18 gadi;

▼B

d) C1 kategorija:

transportlīdzekļi, kuri nepieder pie D1 vai D kategorijas, kuru maksimāli atļautā masa pārsniedz 3500 kg, bet nepārsniedz 7 500 kg, un kuri ir izstrādāti un konstruēti tā, lai pārvadātu ne vairāk kā astoņus pasažierus un vadītāju; šīs kategorijas mehāniskiem transportlīdzekļiem var piejūgt piekabi, kuras maksimālā atļautā masa nepārsniedz 750 kg;

e) C1E kategorija:

— neskarot noteikumus, kas reglamentē attiecīgo transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, transportlīdzekļu grupa, kurā ir C1 kategorijas vilcējtransportlīdzeklis un tā piekabes vai puspiekabes maksimālā atļautā masa ir lielāka par 750 kilogramiem ar noteikumu, ka grupas maksimālā atļautā kopējā masa nepārsniedz 12 000 kg,

— neskarot noteikumus, kas reglamentē attiecīgo transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, transportlīdzekļu grupa, kurā ir B kategorijas vilcējtransportlīdzeklis un tā piekabei vai puspiekabei atļautā masa ir lielāka par 3500 kg ar noteikumu, ka grupas maksimālā atļautā kopējā masa nepārsniedz 12 000 kg,

— minimālais vecums C1 un C1E kategorijai ir 18 gadi, neskarot tādu transportlīdzekļu vadīšanas noteikumus, kuri ir minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/59/EK (2003. gada 15. jūlijs) par dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību, par Padomes Regulas (EEK) Nr.3820/85 un Padomes Direktīvas 91/439/EEK grozīšanu un Padomes Direktīvas 76/914/EEK atcelšanu ([1]);

f) C kategorija:

transportlīdzekļi, kas nepieder pie D1 vai D kategorijas, kuru maksimāli atļautā masa ir lielāka par 3 500 kg, un kas ir izstrādāti un konstruēti tā, lai pārvadātu ne vairāk kā astoņus pasažierus un vadītāju; transportlīdzekļiem, kas pieder pie šīs kategorijas, var piejūgt piekabi, kuras maksimāli atļautā masa nepārsniedz 750 kg;

g) CE kategorija:

— neskarot noteikumus, kas reglamentē attiecīgo transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, transportlīdzekļu grupa, kurā ir C kategorijas vilcējtransportlīdzeklis un tā piekabes vai puspiekabes maksimālā atļautā masa ir lielāka par 750 kg,

— minimālais vecums C1 un C1E kategorijai ir 21 gads, neskarot tādu transportlīdzekļu vadīšanas noteikumus, kuri ir minēti Direktīvā 2003/59/EK;

h) D1 kategorija:

mehāniski transportlīdzekļi, kas ir izstrādāti un konstruēti tā, lai pārvadātu ne vairāk kā 16 pasažierus un vadītāju, un kuru garums nepārsniedz 8 m; šīs kategorijas mehāniskiem transportlīdzekļiem var piejūgt piekabi, kuras maksimālā atļautā masa nepārsniedz 750 kg;

([1]) OV L 226, 10.09.2003., 4. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2004/66/EK (OV L 168, 1.5.2004., 35. lpp.).

▼B

i) D1E kategorija:

— neskarot noteikumus, kas reglamentē attiecīgo transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, transportlīdzekļu grupa, kurā ir D1 kategorijas vilcējtransportlīdzeklis un tā piekabes maksimālā atļautā masa ir lielāka par 750 kg,

— minimālais vecums D1 un D1E kategorijai ir 21 gads, neskarot tādu transportlīdzekļu vadīšanas noteikumus, kuri ir minēti Direktīvā 2003/59/EK;

j) D kategorija:

transportlīdzekļi, kas ir izstrādāti un konstruēti tā, lai pārvadātu vairāk nekā astoņus pasažierus un vadītāju; mehāniskiem transportlīdzekļiem, ko drīkst vadīt ar D kategorijas vadītāja apliecību, var piejūgt piekabi, kuras maksimālā atļautā masa nepārsniedz 750 kg;

k) DE kategorija:

— neskarot noteikumus, kas reglamentē attiecīgo transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, transportlīdzekļu grupa, kurā ir D kategorijas vilcējtransportlīdzeklis un tā piekabes maksimālā atļautā masa ir lielāka par 750 kg,

— minimālais vecums D un DE kategorijai ir 24 gadi, neskarot tādu transportlīdzekļu vadīšanas noteikumus, kuri ir minēti Direktīvā 2003/59/EK;

5. Dalībvalstis ar Komisijas piekrišanu var neattiecināt šo pantu uz dažiem īpašu tipu pašgājējiem transportlīdzekļiem, piemēram, uz īpašiem transportlīdzekļiem, kas paredzēti personām ar fizisko spēju traucējumiem.

Dalībvalstis var neattiecināt šo direktīvu uz transportlīdzekļiem, ko lieto vai kontrolē bruņotie spēki un civilā aizsardzība.

6. Dalībvalstis var paaugstināt vai pazemināt minimālo vecumu vadītāja apliecības izsniegšanai:

a) AM kategorijai –pazemināt līdz 14 gadiem vai paaugstināt līdz 18 gadiem;

b) B1 kategorijai –paaugstināt līdz 18 gadiem;

c) A1 kategorijai –paaugstināt līdz 17 vai 18 gadiem,

— ja ir divu gadu starpība starp minimālo vecumu A1 kategorijai un minimālo vecumu A2 kategorijai, un

— ja ir prasīta vismaz 2 gadu pieredze, braucot ar A2 kategorijas motocikliem, pirms var piešķirt atļauju braukt ar A kategorijas motocikliem, kā norādīts 4. panta 3. punkta c) apakšpunkta i) punktā;

d) B un BE kategorijai –pazemināt līdz 17 gadiem.

▼B

Dalībvalstis var pazemināt minimālo vecumu C kategorijai līdz 18 gadiem un D kategorijai līdz 21 gadam attiecībā uz:

a) transportlīdzekļiem, ko izmanto ugunsdzēsības dienests, un transportlīdzekļiem, ko izmanto sabiedriskās kārtības uzturēšanai;

b) transportlīdzekļiem, kam veic ekspluatācijas pārbaudes remonta vai profilakses vajadzībām.

Vadītāju apliecības, ko izsniedz personām, kuras ir jaunākas nekā noteikts no 2. līdz 4. punktam, saskaņā ar šo punktu ir spēkā tikai to izdevējas dalībvalsts teritorijā, kamēr apliecības turētājs sasniedz 2. līdz 4. punktā noteikto minimālo vecumu.

Dalībvalstis var atzīt, ka to teritorijā ir spēkā vadītāju apliecības, kas izsniegtas vadītājiem, kuri nav sasnieguši 2. līdz 4. punktā noteikto minimālo vecumu.

5. pants

Nosacījumi un ierobežojumi

1. Vadītāju apliecībās ir uzskaitīti nosacījumi, ar kādiem vadītājs drīkst vadīt transportlīdzekli.

2. Ja fizisku traucējumu dēļ ir atļauts vadīt vienīgi konkrētu tipu transportlīdzekļus vai pielāgotus transportlīdzekļus, tad 7. pantā paredzēto braukšanas prasmes un stila pārbaudi veic tādā transportlīdzeklī.

6. pants

Kategoriju pakāpes un saderība

1. Vadītāju apliecības izsniedz saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

a) C1, C, D1 un D kategoriju vadītāju apliecības izsniedz tikai tādiem transportlīdzekļu vadītājiem, kam jau ir tiesības vadīt B kategorijas transportlīdzekļus;

b) BE, C1E, CE, D1E, un DE kategoriju vadītāju apliecības izsniedz tikai tādiem transportlīdzekļu vadītājiem, kam jau ir tiesības vadīt attiecīgi B, C1, C, D1 un D kategorijas transportlīdzekļus.

2. Vadītāju apliecību derīgumu nosaka šādi:

a) C1E, CE, D1E un DE kategorijas vadītāju apliecības ir spēkā attiecībā uz BE kategorijas transportlīdzekļu grupām;

b) CE kategorijas vadītāju apliecības ir spēkā attiecībā uz DE kategoriju, ja to turētāji ir tiesīgi vadīt D kategorijas transportlīdzekļus;

c) CE un DE kategorijas vadītāju apliecības ir spēkā attiecībā uz attiecīgi C1E un D1E kategorijas transportlīdzekļu grupām;

▼B

d) visu kategoriju vadītāju apliecības ir derīgas, lai vadītu AM kategorijas transportlīdzekļus. Dalībvalsts tās teritorijā izsniegtām vadītāju apliecībām tomēr var ierobežot AM kategorijas atbilsmes ar A1, A2 un A kategoriju, ja attiecīgā dalībvalsts paredz, ka jāiztur praktiska pārbaude kā nosacījums tam, lai iegūtu AM kategoriju;

e) A2 kategorijai izsniegtās vadītāju apliecības ir arī derīgas, lai vadītu A1 kategorijas transportlīdzekļus;

f) A, B, C vai D kategorijai piešķirtās vadītāju apliecības ir derīgas attiecīgi A1, A2, B1, C1, vai D1 kategorijai.

3. Dalībvalstis transportlīdzekļu vadīšanai to teritorijā var paredzēt šādas atbilsmes:

a) triciklu vadīšana ar B kategorijas vadītāja apliecību, tricikliem, kuru jauda pārsniedz 15 kW ar noteikumu, ka B kategorijas vadītāja apliecības turētājs ir vismaz 21 gadu vecs;

b) A1 kategorijas motociklu vadīšana ar B kategorijas vadītāju apliecībām.

Tā kā šis punkts ir spēkā tikai attiecīgu dalībvalstu teritorijās, dalībvalstis vadītāju apliecībās nenorāda, ka to turētāji ir tiesīgi vadīt tādus transportlīdzekļus.

4. Dalībvalstis pēc apspriešanās ar Komisiju var to teritorijā atļaut vadīt:

a) D1 kategorijas transportlīdzekļus (ar maksimālo atļauto masu 3 500 kg, kam nav nekādu īpašu pierīču, kas paredzētas, lai pārvadātu pasažierus ar fiziskiem traucējumiem) –par 21 gadu vecākiem B kategorijas transportlīdzekļu vadītāju apliecību turētājiem, kas saņēmuši apliecības vismaz divus gadus iepriekš, ja transportlīdzekļus izmanto nekomerciālas struktūras sociālos nolūkos un ja transportlīdzekļa vadītājs sniedz pakalpojumus brīvprātīgi;

b) transportlīdzekļus ar maksimālo atļauto masu, kas pārsniedz 3 500 kg –par 21 gadu vecākiem B kategorijas vadītāju apliecību turētājiem, kas ieguvuši apliecību vismaz divus gadus iepriekš, ja galvenais nolūks ir izmantot transportlīdzekļus tikai stacionāri, kā izglītošanas vai izklaides vietu, ja tos izmanto nekomerciālas struktūras sociāliem mērķiem, un tie ir modificēti tā, lai tos nevarētu izmantot vairāk kā deviņu cilvēku pārvadāšanai, kā arī jebkādu kravu pārvadāšanai, izņemot tādu, kas ir noteikti vajadzīgas viņu mērķiem.

7. pants

Izsniegšana, derīguma termiņš un atjaunošana

1. Vadītāju apliecības izsniedz tikai šādiem pretendentiem:

a) kas ir izturējuši braukšanas prasmes un stila pārbaudi un teorētisku zināšanu pārbaudi un atbilst medicīniskiem standartiem saskaņā ar II un III pielikumu;

▼B

b) kas ir izturējuši teorētisku zināšanu pārbaudi tikai attiecībā uz AM kategoriju; Dalībvalstis var prasīt, lai pretendenti izturētu braukšanas prasmes un stila pārbaudi, kā arī medicīnisko apskati, kas atbilst šai kategorijai;

Dalībvalstis var paredzēt konkrētu braukšanas prasmes un stila pārbaudi, lai varētu vadīt šai kategorijai pieskaitāmos triciklus un kvadriciklus. Lai nošķirtu transportlīdzekļus AM kategorijā, vadītāja apliecībā var iekļaut attiecīgas valsts kodu;

c) kas attiecībā uz A2 vai A kategoriju, ar nosacījumu, ka viņiem ir vismaz 2 gadu pieredze, attiecīgi braucot ar A1 vai A2 kategorijas motocikliem, ir izturējuši tikai braukšanas prasmes un stila pārbaudi vai pabeiguši apmācību saskaņā ar VI pielikumu;

d) kas ir pabeiguši apmācību vai izturējuši braukšanas prasmes un stila pārbaudi vai ir pabeiguši apmācību vai izturējuši braukšanas prasmes un stila pārbaudi saskaņā ar V pielikumu attiecībā uz B kategoriju, lai vadītu transportlīdzekļu grupu, kas definēta 4. panta 4.punkta b) apakšpunkta otrajā daļā;

e) kam pastāvīgā dzīvesvieta ir dalībvalstī, kura izsniedz vadītāja apliecību, vai kas var pierādīt, ka ir tajā mācījušies vismaz sešus mēnešus.

2. a) Sākot no 2013. gada 19. janvāris, dalībvalstu izsniegtām AM, A1, A2, A, B, B1 un BE kategorijas vadītāju apliecībām administratīvais derīguma termiņš ir 10 gadi.

Dalībvalsts var izvēlēties izsniegt šādas apliecības ar administratīvo derīguma termiņu līdz 15 gadiem.

b) Sākot no 2013. gada 19. janvāris, dalībvalstu izsniegtām C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas vadītāju apliecībām administratīvais derīguma termiņš ir 5 gadi;

c) Vadītāja apliecības atjaunošana var sākt jaunu administratīvā derīguma termiņu attiecībā uz citas kategorijas vai citu kategoriju transportlīdzekļiem, ko apliecības turētājs ir tiesīgs vadīt, ciktāl tas atbilst šajā direktīvā izklāstītajiem nosacījumiem;

d) Lai vadītāja apliecība būtu derīga, nav obligāti vajadzīga 1. pantā paredzētā mikroshēma. Mikroshēmas pazaudēšana vai tas, ka tā nav lasāma, vai jebkādi citi tās bojājumi neiespaido dokumenta derīgumu.

3. Beidzoties vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņam, to atjaunošanai nepieciešami:

a) C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E kategorijas vadītāju apliecībām –apliecinājums, ka joprojām pastāv atbilstība III pielikumā izklāstītajiem minimālajiem fiziskas un garīgas piemērotības standartiem; un

b) pastāvīga dzīvesvieta tās dalībvalsts teritorijā, kura izsniedz apliecību, vai pierādījums, ka pretendenti tajā ir mācījušies vismaz sešus mēnešus.

▼B

Dalībvalstis, atjaunojot A, A1, A2, B, B1 un BE kategorijas vadītāju apliecības, prasa pārbaudīt atbilstību transportlīdzekļu vadīšanai vajadzīgajiem minimālajiem fiziskās un garīgās piemērotības standartiem, kas izklāstīti III pielikumā.

Dalībvalstis var ierobežot iesācējiem vadītājiem izsniegto jebkuras kategorijas vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņu, kas noteikts 2. punktā, lai tādiem vadītājiem piemērotu konkrētus pasākumus, kas vērsti uz satiksmes drošības uzlabošanu.

Dalībvalstis var ierobežot iesācējiem vadītājiem izsniegto pirmo C un D kategorijas vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņu līdz 3 gadiem, lai varētu tādiem vadītājiem piemērot konkrētus pasākumus, lai uzlabotu satiksmes drošību.

Dalībvalstis var ierobežot individuālo jebkuras kategorijas vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņu, kas noteikts 2. punktā, ja konstatē vajadzību piemērot biežākas medicīniskās apskates vai citus konkrētus pasākumus, piemēram, ierobežojumus satiksmes noteikumu pārkāpējiem.

Dalībvalstis var saīsināt vadītāju apliecību administratīvā derīguma termiņu, kas noteikts 2. punktā, apliecību turētājiem, kas pastāvīgi uzturas to teritorijā un ir sasnieguši 50 gadu vecumu, lai piemērotu biežākas medicīniskās apskates vai citus konkrētus pasākumus, piemēram, kvalifikācijas celšanas kursus. Saīsinātu administratīvā derīguma termiņu var piemērot, tikai atjaunojot vadītāja apliecību.

4. Neskarot attiecīgās valsts krimināltiesību aktus un policijas tiesību aktus, dalībvalstis, pēc apspriešanās ar Komisiju, izsniedzot vadītāju apliecības, var piemērot savus valsts noteikumus attiecībā uz apstākļiem, kas nav minēti šajā direktīvā.

5. a) Nevienai personai nedrīkst būt vairāk kā viena vadītāja apliecība;

b) Dalībvalsts atsakās izsniegt vadītāja apliecību pretendentam, ja tā atklāj, ka viņam jau ir vadītāja apliecība;

c) Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus saskaņā ar b) punktu. Attiecībā uz vadītāju apliecību izsniegšanu, aizvietošanu, atjaunošanu vai apmainīšanu šādi vajadzīgie pasākumi ir veikt pārbaudi citās dalībvalstīs, ja ir pamatots iemesls aizdomām, ka pretendents jau ir citas vadītāja apliecības turētājs;

d) Lai atvieglotu pārbaudes saskaņā ar b) punktu, dalībvalstis izmanto ES vadītāju apliecību tīklu, kad tas sāk darboties.

Neskarot 2. pantu, dalībvalsts, kas izsniedz vadītāja apliecību, ievēro pienācīgu modrību, lai nodrošinātu, ka persona atbilst šā panta 1. punktā izklāstītajām prasībām, un piemēro savus valsts noteikumus, atceļot vai atņemot braukšanas tiesības, ja konstatē, ka vadītāja apliecība ir izsniegta, neievērojot prasības.

▼B

8. pants

Pielāgošana zinātnes un tehnikas progresam

Grozījumus, kas ir vajadzīgi, lai pielāgotu I līdz VI pielikumu zinātnes un tehnikas progresam, pieņem saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto kārtību.

9. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz vadītāju apliecību komiteja.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

10. pants

Eksaminētāji

No šīs direktīvas spēkā stāšanās brīža vadītāju apliecību pretendentu eksaminētāji atbilst IV pielikumā izklāstītajiem minimālajiem standartiem.

Uz vadītāju apliecību pretendentu eksaminētājiem, kas jau strādājuši par eksaminētājiem pirms 2013. gada 19. janvāris, attiecina tikai prasības saistībā ar kvalitātes nodrošināšanas un regulāras periodiskas apmācības pasākumiem.

11. pants

Dažādi noteikumi par vadītāju apliecību apmaiņu, atņemšanu, aizvietošanu un atzīšanu

1. Ja dalībvalsts izsniegtas derīgas iekšzemes vadītāja apliecības turētājs pārceļas uz pastāvīgu dzīvesvietu citā dalībvalstī, viņš var lūgt savu vadītāja apliecību apmainīt pret līdzvērtīgu vadītāja apliecību. Dalībvalsts, kas veic apmaiņu, pārbauda, kādai kategorijai iesniegtā vadītāja apliecība joprojām ir faktiski derīga.

2. Ievērojot krimināltiesību aktu un policijas tiesību aktu teritoriālo principu, dalībvalsts, kurā personai ir pastāvīga dzīvesvieta, uz citā dalībvalstī izsniegtas vadītāja apliecības turētāju var attiecināt savus valsts noteikumus par transportlīdzekļu vadīšanas tiesību ierobežošanu, pārtraukšanu, atņemšanu vai anulēšanu un vajadzības gadījumā šai nolūkā apmainīt vadītāja apliecību.

3. Dalībvalsts, kas veic apmaiņu, veco vadītāja apliecību nosūta atpakaļ to izdevušās dalībvalsts iestādēm, un paskaidro savas rīcības iemeslus.

4. Dalībvalsts atsakās izsniegt vadītāja apliecību pretendentam, kura vadītāja apliecība citā dalībvalstī ir ierobežota, atņemta uz laiku vai atņemta pavisam.

▼B

Dalībvalsts atsakās atzīt jebkuras vadītāja apliecības derīgumu, ko izdevusi kāda cita dalībvalsts personai, kuras vadītāja apliecība izdevējas valsts teritorijā ir ierobežota, atņemta uz laiku vai atņemta pavisam.

Dalībvalsts var arī atteikties izsniegt vadītāja apliecību pretendentam, kura vadītāja apliecība citā dalībvalstī ir anulēta.

5. Dublikātu vadītāja apliecībai, kas ir bijusi, piemēram, pazaudēta vai nozagta, var saņemt vienīgi no tās dalībvalsts kompetentām iestādēm, kurā apliecības turētājam ir pastāvīga dzīvesvieta; šīs iestādes izsniedz dublikātu, pamatojoties uz to rīcībā esošo informāciju vai, attiecīgā gadījumā, pierādījumiem no tās dalībvalsts kompetentām iestādēm, kurā izsniegts vadītāja apliecības oriģināls.

6. Ja dalībvalsts apmaina trešās valsts izsniegtu vadītāja apliecību pret Kopienas parauga vadītāja apliecību, apmaiņu, kā arī visus vēlākus atjaunojumus vai aizvietojumus, ieraksta Kopienas parauga vadītāja apliecībā.

Apmaiņa var notikt tikai tad, ja trešās valsts izsniegtā vadītāja apliecība ir iesniegta tās dalībvalsts kompetentām iestādēm, kas veic apmaiņu. Ja tādas vadītāja apliecības turētājs pārceļas uz pastāvīgu dzīvesvietu citā dalībvalstī, tajā nav jāpiemēro 2. pantā noteiktais savstarpējās atzīšanas princips.

12. pants

Pastāvīga dzīvesvieta

Šajā direktīvā "pastāvīga dzīvesvieta" ir vieta, kur persona parasti dzīvo, tas ir, vismaz 185 dienas katrā kalendārajā gadā personīgu un darba saistību dēļ vai, ja personai nav darba saistību, personīgo saistību dēļ, kas liecina par attiecīgās personas ciešu saistību ar vietu, kur tā dzīvo.

Tomēr par tādas personas pastāvīgo dzīvesvietu, kuras darba saistības ir citā vietā nekā personīgās saistības un kura secīgi dzīvo dažādās vietās, kas atrodas divās vai vairākās dalībvalstīs, uzskata personīgo saistību vietu, ja attiecīgā persona tur regulāri atgriežas. Šis pēdējais nosacījums nav jāievēro, ja persona dzīvo dalībvalstī, lai veiktu uzdevumu kādu konkrētu laiku. Mācības universitātē vai skolā nenozīmē pastāvīgās dzīvesvietas maiņu.

13. pants

Ārpus Kopienas izsniegtu vadītāju apliecību atbilsmes

1. Vienojoties ar Komisiju, dalībvalstis nosaka atbilsmes tiesībām, kas iegūtas pirms šīs direktīvas īstenošanas, un 4. pantā definētajām kategorijām.

Pēc apspriešanās ar Komisiju dalībvalstis var savos tiesību aktos izdarīt pielāgojumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu 11. panta 4., 5. un 6. punktu.

▼B

2. Šī direktīva neatņem vai jebkādi nekvalificē braukšanas tiesības, kas piešķirtas pirms 2013. gada 19. janvāris.

14. pants

Pārskatīšana

Komisija sniedz ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, tostarp par tās ietekmi uz satiksmes drošību, ne ātrāk kā 2018. gada 19. janvāris.

15. pants

Savstarpēja palīdzība

Dalībvalstis palīdz cita citai īstenot šo direktīvu un apmainās ar informāciju par vadītāju apliecībām, ko tās ir izdevušas, apmainījušas, aizvietojušas, atjaunojušas vai atņēmušas. Tās izmanto šajos nolūkos izveidoto ES vadītāju apliecību tīklu, kad tas sāk darboties.

16. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis ne vēlāk kā 2011. gada 19. janvāris pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu 1. panta 1. punkta, 3. panta, 4. panta 1., 2. un 3. punkta un 4. punkta b) līdz k) apakšpunkta, 6. panta 1. punkta un 2. punkta a),c), d) un e) apakšpunkta, 7. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunkta, 2., 3. un 5. punkta, 8. panta, 10. panta, 13. panta, 14. panta, 15. panta prasības, kā arī I pielikuma 2. punkta, II pielikuma 5.2. punkta attiecībā uz A1, A2 un A kategoriju, IV, V un VI pielikuma prasības. Dalībvalstis Komisijai tūlīt dara zināmus šos aktus.

2. Tās piemēro šos aktus no 2013. gada 19. janvāris.

3. Kad dalībvalstis pieņem šos aktus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tās arī pievieno norādi, ka spēkā esošajos normatīvajos vai administratīvajos aktos sniegtās atsauces uz aizstāto direktīvu saprot kā atsauces uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka to, kā un kādā redakcijā izdarīt šādas atsauces.

4. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

17. pants

Atcelšana

Direktīva 91/439/EEK ir atcelta, sākot no 2013. gada 19. janvāris, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz VII pielikuma B daļā norādītajiem termiņiem, lai šo direktīvu transponētu savos tiesību aktos.

▼B

Direktīvas 91/439/EEK 2. panta 4. punkts ir atcelts no 2007. gada 19. janvāris

Atsauces uz atcelto direktīvu saprot kā atsauces uz šo direktīvu, un tās būtu jālasa saskaņā ar VIII pielikumā doto korelācijas tabulu.

18. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā* Vēstnesī.

2. panta 1. punktu, 5. pantu, 6. panta 2. punkta b) apakšpunktu, 7. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 9. pantu, 11. panta 1. punktu un 3. līdz 6. punktu, 12. pantu un I, II un III pielikumu piemēro no 2009. gada 19. janvāris.

19. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

▼B

I PIELIKUMS

▼M2

NOTEIKUMI PAR EIROPAS SAVIENĪBAS PARAUGA VADĪTĀJA APLIECĪBU

▼B

1. ►M2 Eiropas Savienības parauga vadītāja apliecība ◄ kartes fiziskās īpašības atbilst ISO 7810 un ISO 7816-1.

Karti izgatavo no polikarbonāta.

Metodes, lai pārbaudītu vadītāju apliecību parametru atbilstību starptautiskiem standartiem, ir saskaņā ar ISO 10373.

2. Vadītāju apliecību fiziskā drošība

Vadītāju apliecību fizisko drošību apdraud:

— viltotu karšu izgatavošana: tādu jaunu priekšmetu izgatavošana, kuri ļoti atgādina īstus dokumentus, izgatavojot tos pilnīgi no jauna vai kopējot kādu oriģināldokumentu,

— būtiskas modifikācijas: oriģināldokumenta rekvizītu mainīšana, piemēram, pārveidojot dažus dokumentā iespiestos datus.

Vispārējā drošība ir atkarīga no sistēmas kopumā, un tā sastāv no piemērošanas procesa, datu pārsūtīšanas, kartes materiāla, iespiedpaņēmieniem, dažādu drošības elementu minimālā kompleksa un personalizācijas procesa.

a) Materiālu, ko lieto vadītāju apliecībām, nodrošina pret viltojumiem, izmantojot šādus paņēmienus (obligāti drošības elementi):

— kartes neatstaro ultravioletos starus,

— fona drošības raksts izstrādāts tā, lai to nevarētu viltot skenējot, drukājot vai kopējot, izmantojot varavīksnes iespiedumu ar daudzkrāsainām drošības krāsām un vītņu druku pozitīvā un negatīvā. Rakstu neveido pamatkrāsas (*CMYK*), tajā ir sarežģīti raksti vismaz divās īpašās krāsās, un raksts mikroskopiskiem burtiem,

— optiski maināmi elementi nodrošina pietiekamu aizsardzību pret fotoattēla kopēšanu un pārveidošanu,

— lāzergravējums,

— fotoattēla vietā aizsargfonam un fotoattēlam būtu jāpārklājas vismaz fotoattēla malās (rakstam jābūt blāvākam).

b) Materiālu, ko lieto vadītāju apliecībām, nodrošina pret viltojumiem, izmantojot vismaz trīs šādus paņēmienus (papildu drošības elementi):

— iespiedkrāsas, kas maina krāsu*,

— iespiedkrāsas, kas maina krāsu siltuma iespaidā*,

— individuālas hologrammas*,

▼B

— mainīgi lāzeriespieduma attēli*,

— ultravioletā gaismā mirdzoša krāsa, gan redzama, gan caurspīdīga,

— iespiedums, kas atstaro gaismu,

— digitāla ūdenszīme fonā,

— infrasarkanas gaismas atstarotāji pigmenti vai luminiscējoši pigmenti,

— izcili (reljefi) burti, simboli vai raksti*.

c) Dalībvalstis var ieviest papildu drošības elementus. Vispirms jādod priekšroka ar zvaigznīti apzīmētajiem paņēmieniem, jo tie ļauj tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem pārbaudīt karšu derīgumu, nelietojot īpašus palīglīdzekļus.

3. Apliecībai ir divas puses.

Pirmajā pusē ir:

a) vārdi "Vadītāja apliecība", kas drukāti lieliem burtiem tās dalībvalsts valodā vai valodās, kura izsniedz apliecību;

b) tās dalībvalsts nosaukums, kura izsniegusi apliecību (nav obligāti);

▼M2

c) tās dalībvalsts, kas izdod apliecību, atšķirības zīme, kura iespiesta negatīvā uz zila taisnstūra un kurai apkārt izvietotas 12 dzeltenas zvaigznes; atšķirības zīmes ir šādas:

B: Beļģija

BG: Bulgārija

CZ: Čehija

DK: Dānija

D: Vācija

EST: Igaunija

GR: Grieķija

E: Spānija

F: Francija

IRL: Īrija

I: Itālija

CY: Kipra

LV: Latvija

LT: Lietuva

L: Luksemburga

H: Ungārija

M: Malta

NL: Nīderlande

A: Austrija

▼M2

PL: Polija

P: Portugāle

RO: Rumānija

SLO: Slovēnija

SK: Slovākija

FIN: Somija

S: Zviedrija

UK: Apvienotā Karaliste;

▼B

d) specifiska informācija par izsniegto apliecību, kas sanumurēta šādi:

1. turētāja uzvārds;

2. turētāja cits (-i) vārds(-i);

3. dzimšanas datums un vieta;

4. a) apliecības izsniegšanas diena;

b) apliecības derīguma termiņš vai svītra, ja apliecība saskaņā ar 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu ir beztermiņa;

c) izsniedzējiestādes nosaukums (var būt iespiests otrā pusē);

d) no 5. iedaļas atšķirīgs numurs, administratīviem mērķiem (nav obligāti);

5. apliecības numurs;

6. turētāja fotogrāfija;

7. turētāja paraksts;

8. pastāvīgā dzīvesvieta vai pasta adrese (nav obligāti);

9. kategorija transportlīdzeklim, ko īpašniekam ir tiesības vadīt (valsts kategorijas iespiež citādā veidā nekā saskaņotās kategorijas);

▼M2

e) vārdi "Eiropas Savienības paraugs" tās dalībvalsts valodā(-ās), kura izdod apliecību, un vārdi "Vadītāja apliecība" Eiropas Savienības pārējās valodās, iespiesti rozā krāsā, veidojot apliecības fonu:

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de conduire

▼M2

Ceadúas Tiomána

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Liċenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Permis de conduire

Vodičský preukaz

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort;

▼B

f) krāsu norādes:

— zila: *Pantone* reflektīvzila,

— dzeltena: *Pantone* dzeltena.

Otrā pusē ir:

a) 9. kategorija transportlīdzeklim, ko īpašniekam ir tiesības vadīt (valsts kategorijas iespiež citādā veidā nekā saskaņotās kategorijas);

▼M2

10. datums, kad katras kategorijas vadītāja apliecība izsniegta pirmoreiz (šis datums atkārtoti jāieraksta arī jaunajā vadītāja apliecībā apmaiņas vai aizstāšanas gadījumā); katrā datuma ailē ieraksta divus ciparus šādā secībā: diena.mēnesis.gads (DD.MM.GG.);

11. derīguma termiņš katrai kategorijai; katrā datuma ailē ieraksta divus ciparus šādā secībā: diena.mēnesis.gads (DD.MM.GG.);

▼B

12. pretī attiecīgajai (apakš)kategorijai kodu norādes par papildu informāciju/ ierobežojumiem.

Kodi ir šādi:

— kodi 01–99: ►M2 saskaņotie Eiropas Savienības kodi ◄

VADĪTĀJS (Medicīniski apsvērumi)

01. Redzes korekcija un/vai aizsardzība

01.01 Brilles

01.02 Kontaktlēcas

01.03 Aizsargstikls

01.04 Gaismu necaurlaidīgas lēcas

01.05 Acu aizsegs

01.06 Brilles vai kontaktlēcas

▼B

02. Dzirdes aparāti/sakaru līdzekļi

02.01 Vienas auss dzirdes aparāts

02.02 Abu ausu dzirdes aparāts

03. Locekļu protēze/ortoze

03.01 Augšējo ekstremitāšu protēze/ortoze

03.02 Apakšējo ekstremitāšu protēze/ortoze

05. Ierobežojumi (obligāti jānorāda kodu apakšpozīcija, braukšanas ierobežojumi medicīnisku iemeslu dēļ)

05.01 Tikai braukšanai dienas laikā (piemēram: vienu stundu pēc saullēkta un vienu stundu pirms saulrieta)

05.02 Tikai braukšanai …km rādiusā ap īpašnieka dzīvesvietu vai tikai pilsētā/reģionā…

05.03 Braukšana bez pasažieriem

05.04 Ierobežots braukšanas ātrums, kas nepārsniedz … km/h

05.05 Braukšana atļauta tikai kopā ar vadītāja apliecības turētāju

05.06 Bez piekabes

05.07 Nedrīkst braukt pa automaģistrālēm

05.08 Nedrīkst lietot alkoholiskus dzērienus

TRANSPORTLĪDZEKĻA PIELĀGOŠANA

10. Pārveidota transmisija

10.01 Manuāla transmisija

10.02 Automātiska transmisija

10.03 Elektroniski darbināma transmisija

10.04 Pielāgota pārnesumkārbas svira

10.05 Bez sekundārās pārnesumkārbas

15. Pārveidots sajūgs

15.01 Pielāgota pārnesumkārbas svira

15.02 Manuāls sajūgs

15.03 Automātisks sajūgs

15.04 Priekšpusē nodalīts/ atlocīts/ noņemams sajūga pedālis

20. Pārveidotas bremžu sistēmas

20.01 Pielāgots bremžu pedālis

20.02 Palielināts bremžu pedālis

20.03 Bremžu pedālis, kas piemērots darbībai ar kreiso kāju

▼B

20.04 Spiešanai ar visu pēdu pielāgots bremžu pedālis

20.05 Noliekts bremžu pedālis

20.06 Rokas (pielāgotas) darba bremzes

20.07 Darba bremžu ar pastiprinātāju maksimāla lietošana

20.08 Ar darba bremzēm apvienotu avārijas bremžu maksimāla lietošana

20.09 Pielāgotas stāvbremzes

20.10 Elektriski darbināmas stāvbremzes

20.11 (Pielāgotas) ar kāju darbināmas stāvbremzes

20.12 Priekšpusē nodalīts/ atlocīts/ noņemams bremžu pedālis

20.13 Ar celi darbināmas bremzes

20.14 Elektriski darbināmas darba bremzes

25. Pārveidotas akseleratora sistēmas

25.01 Pielāgots akseleratora pedālis

25.02 Spiešanai ar visu pēdu pielāgots akseleratora pedālis

25.03 Noliekts akseleratora pedālis

25.04 Rokas akselerators

25.05 Ar ceļgalu darbināms akselerators

25.06 Servopiedziņas akselerators (elektronisks, pneimatisks, utt.)

25.07 Akseleratora pedālis pa kreisi no bremžu pedāļa

25.08 Akseleratora pedālis kreisajā pusē

25.09 Priekšpusē nodalīts/ atlocīts/ noņemams akseleratora pedālis

30. Pārveidotas apvienotas bremžu un akseleratora sistēmas

30.01 Paralēli pedāļi

30.02 Pedāļi vienā (vai gandrīz vienā) līmenī

30.03 Bīdāms akselerators un bīdāmas bremzes

30.04 Bīdāms akselerators un bīdāmas bremzes ar ortozi

30.05 Salokāmi/noņemami akseleratora un bremžu pedāļi

30.06 Paaugstināta grīda

30.07 Sānos nodalīts bremžu pedālis

30.08 Nodalījums protēzei uz sāniem no bremžu pedāļa

▼B

30.09 Priekšpusē nodalīti akseleratora un bremžu pedāļi

30.10 Papēža/kājas atbalsts

30.11 Elektriski darbināms akselerators un bremzes

35. Pārveidots vadības ierīču izkārtojums

(Automobiļa lukturu, priekšējā stikla tīrītāja/mazgātāja, signāltaures, pagrieziena rādītāju u.c. slēdži)

35.01 Vadības ierīces, kas darbināmas, negatīvi neietekmējot stūrēšanu un vadīšanu

35.02 Vadības ierīces, kas darbināmas, neatlaižot stūres ratu un piederumus (kloķus, sviras utt.)

35.03 Vadības ierīces, kas darbināmas ar kreiso roku, neatlaižot stūres ratu un piederumus (kloķus, sviras utt.)

35.04 Vadības ierīces, kas darbināmas ar labo roku, neatlaižot stūres ratu un piederumus (kloķus, sviras utt.)

35.05 Vadības ierīces, kas darbināmas ar labo roku, neatlaižot stūres ratu un piederumus (kloķus, sviras utt.) un apvienoto akseleratora un bremžu mehānismu

40. Pārveidota stūres iekārta

40.01 Stūres iekārta ar standarta pastiprinātāju

40.02 Stūres iekārta ar pastiprinātu pastiprinātāju

40.03 Stūres iekārta ar dublēšanas sistēmu

40.04 Pagarināts stūres statnis

40.05 Pielāgots stūres rats (Lielāka un/vai biezāka stūres rata daļa, samazināts stūres rata diametrs utt.)

40.06 Noliekts stūres rats

40.07 Vertikāls stūres rats

40.08 Horizontāls stūres rats

40.09 Ar kāju darbināma stūres iekārta

40.10 Alternatīvi pielāgota stūrēšana (vadības svira utt.)

40.11 Rokturis uz stūres rata

40.12 stūres rats ar roku ortozi

40.13 Ar ortozi, tenodēzi

42. Pārveidots atskata spogulis(spoguļi)

42.01 Ārējais kreisās vai labās puses atskata spogulis

42.02 Ārējais atskata spogulis, kas piestiprināts pie spārna

42.03 Papildu iekšējais atskata spogulis, kas ļauj redzēt satiksmes plūsmu

42.04 Iekšējais panorāmas atskata spogulis

42.05 Nepārredzamo vietu atskata spogulis

42.06 Elektriski darbināms ārējais atskata spogulis

▼B

43. Pārveidots vadītāja sēdeklis

43.01 Vadītāja sēdeklis tādā augstumā, lai ceļš labi pārredzams, un normālā attālumā no stūres rata un pedāļiem

43.02 Vadītāja sēdeklis, kas pielāgots ķermeņa formai

43.03 Vadītāja sēdeklis ar sānu balstu stabilai sēdēšanai

43.04 Vadītāja sēdeklis ar roku balstu

43.05 Bīdāma vadītāja sēdekļa pagarinājums

43.06 Drošības jostu pielāgojums

43.07 Četrpunktu drošības josta

44. Pārveidoti motocikli (obligāti jānorāda kodu apakšpozīcijas)

44.01 Vienoti darbināmas bremzes

44.02 (Pielāgotas) ar roku darbināmas (priekšējo riteņu) bremzes

44.03 (Pielāgotas) ar kāju darbināmas (pakaļējo riteņu) bremzes

44.04 (Pielāgots) akseleratora rokturis

44.05 (Pielāgota) manuāla transmisija un manuāls sajūgs

44.06 Pielāgots atskata spogulis (spoguļi)

44.07 (Pielāgotas) vadības ierīces (pagrieziena rādītāji, bremžu signāllukturi,…)

44.08 Vadītāja sēdekļa augstums ļauj vadītājam, atrodoties sēdus stāvoklī, nolikt abas kājas uz ceļa vienlaicīgi

45. Motocikls tikai ar blakusvāģi

50. Konkrēta transportlīdzekļa/šasijas numurs (transportlīdzekļa agregāta numurs, TAN)

51. Tikai braukšanai ar konkrēta transportlīdzekļa/numura plāksni (transportlīdzekļa reģistrācijas numurs, TRN)

ADMINISTRATĪVI JAUTĀJUMI

70. Apliecības Nr. … maiņa izsniedzējiestāde… (ES/ANO atšķirības zīme trešai valstij; piemēram, 70.0123456789.NL)

71. Apliecības Nr. … dublikāts (ES/ANO atšķirības zīme trešai valstij; piemēram, 71.987654321.HR)

72. Vienīgi A kategorijas transportlīdzekļiem ar maksimālo motora tilpumu 125 cm^3 un motora maksimālo jaudu 11 KW (A1)

73. Vienīgi B kategorijas transportlīdzekļiem — tricikliem vai kvadricikliem ar motoru (B1)

74. Vienīgi C kategorijas transportlīdzekļiem, kuru maksimāli atļautā masa nepārsniedz 7 500 kg (C1)

▼B

75. D kategorijas transportlīdzekļiem ar ne vairāk kā 16 sēdekļiem, neskaitot vadītāja sēdekli (D1)

76. C kategorijas transportlīdzekļiem, kuru maksimāli atļautā masa nepārsniedz 7 500 kg (C1) un kam pievienota piekabe ar maksimāli atļauto masu lielāku par 750 kg, ja šo savienoto transportlīdzekļu maksimāli atļautā masa nepārsniedz 12 000 kg, un piekabes maksimāli atļautā masa nepārsniedz velkošā transportlīdzekļa pašmasu (C1E)

77. D kategorijas transportlīdzekļiem ar ne vairāk kā 16 sēdekļiem, neskaitot vadītāja sēdekli (D1), kuriem pievienota piekabe ar maksimāli atļauto masu lielāku par 750 kg, ja a) savienoto transportlīdzekļu maksimāli atļautā masa nepārsniedz 12 000 kg, un piekabes maksimāli atļautā masa nepārsniedz velkošā transportlīdzekļa pašmasu, kā arī b) piekabē nepārvadā pasažierus (D1E)

78. Transportlīdzekļiem ar automātisko transmisiju

79. (…) Saistībā ar Direktīvas 1991/439/EEK 10. panta 1. punkta piemērošanu transportlīdzekļiem, kas atbilst iekavās norādītajām kategorijām

90.01: pa kreisi

90.02: pa labi

90.03: kreisā puse

90.04: labā puse

90.05: rokas

90.06: kājas

90.07: lietojams

▼M2

95. Vadītājs, kas ir arodprasmes apliecības (APA) turētājs un atbilst obligātajai profesionālai kvalifikācijai, kas noteikta Direktīvā 2003/59/EK līdz … [piemēram, 95(01.01.12.)]

▼B

96. Vadītājs, kas saskaņā ar V pielikumu ir izturējis braukšanas prasmes un stila pārbaudi.

— kodi, sākot no 100: valstu kodi, kas derīgi tikai braukšanai dalībvalstī, kas izsniedza apliecību.

Ja kodu piemēro visām kategorijām, par kurām apliecība ir izsniegta, to var iespiest pie 9., 10. un 11. pozīcijas;

13. īstenojot šā pielikuma 3. iedaļas a) punktu, ir atstāta vieta, lai uzņēmēja dalībvalsts norādītu svarīgu informāciju par apliecības pārvaldīšanu;

▼B

14. paredzēta vieta iespējamam svarīgas informācijas par apliecības pārvaldīšanu vai ceļu satiksmes drošību (nav obligāti) ierakstam, ko veic dalībvalsts, kura izsniedz apliecību. Ja informācija attiecas uz kādu no šajā pielikumā definētajām iedaļām, tad pirms tās būtu jānorāda attiecīgās iedaļas numurs.

    Pēc rakstiskas vienošanās ar turētāju šajā vietā var ierakstīt informāciju, kas nav saistīta ar vadītāja apliecības pārvaldīšanu vai ceļu satiksmes drošību; tāds ieraksts nekādā gadījumā nedrīkst izmainīt vadītāja apliecības parauga izmantošanu;

▼M2

b) apliecības pirmajā un otrajā pusē iespiesto numurēto punktu izskaidrojums: 1., 2., 3., 4.a, 4.b, 4.c, 5., 10., 11. un 12.

    Ja dalībvalsts šos ierakstus vēlas veikt citā valsts valodā, nevis vienā no šīm: angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu vai zviedru valodā, tā, neskarot citus šā pielikuma noteikumus, izstrādā minēto apliecību divās valodās, izmantojot vienu no iepriekšminētajām valodām;

▼B

c) ►M2 Eiropas Savienības parauga apliecībā ◄ atstāj vietu, dodot iespēju vēlāk ieviest mikroshēmu vai līdzīgu elektronisku ierīci.

4. Īpaši noteikumi

a) Ja saskaņā ar šo pielikumu izsniegtās vadītāja apliecības turētāja pastāvīgā dzīvesvieta parasti ir citā dalībvalstī, šī dalībvalsts var ierakstīt apliecībā tās pārvaldīšanai svarīgu informāciju ar noteikumu, ka šāda veida informāciju ieraksta arī šajā dalībvalstī izsniegtajās apliecībās un tam ir pietiekami daudz vietas.

b) Dalībvalstis pēc apspriešanās ar Komisiju drīkst pievienot krāsas vai marķējumu, piemēram, svītrkodus, valstu simbolus, neskarot citus šā pielikuma noteikumus.

    Sakarā ar apliecību savstarpēju atzīšanu svītrkodā nedrīkst ietvert informāciju, kas nav ierakstīta vadītāja apliecībā vai nav būtiska apliecības izsniegšanas procesā.

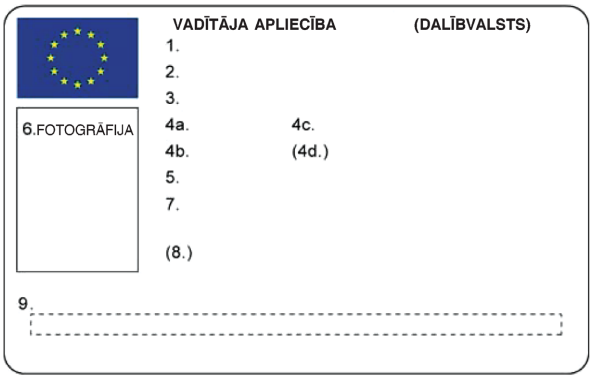
▼M2

c) Informācija apliecības pirmajā un otrajā pusē ir acīm salasāma, no 9. līdz 12. pozīcijai otrā pusē burtu lielums ir vismaz 5 punkti.

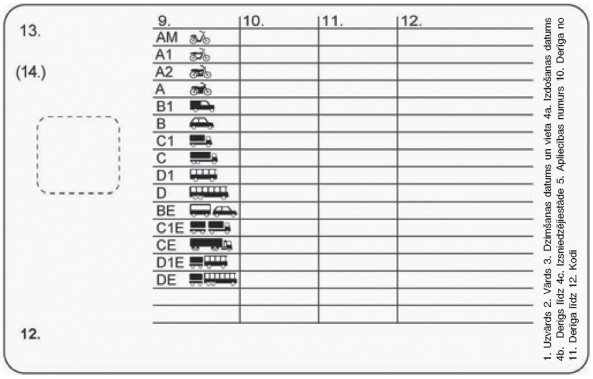
▼**M2**

EIROPAS SAVIENĪBAS PARAUGA VADĪTĀJA APLIECĪBA

Pirmā puse

Otrā puse

_____

▼B

II PIELIKUMS

I. VADĪTĀJU PRASMES PĀRBAUŽU MINIMĀLĀS PRASĪBAS

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vadītāja apliecību pretendentiem ir zināšanas un prasme, un tāds braukšanas stils, kāds nepieciešams, lai vadītu mehānisko transportlīdzekli. Šim mērķim veiktajās pārbaudēs jāietver:

— teorētisko zināšanu pārbaude, un tad

— braukšanas prasmes un stila pārbaude.

Nosacījumi, saskaņā ar kuriem veic šīs pārbaudes, ir izklāstīti turpmāk.

A. TEORĒTISKO ZINĀŠANU PĀRBAUDE

1. **Veids**

Izvēlas tādu veidu, lai varētu pārliecināties, ka pretendentam ir vajadzīgās zināšanas par jautājumiem, kas uzskaitīti 2., 3. un 4. punktā.

Pretendentu uz vadītāja apliecību vienā kategorijā, kas ir nokārtojis teorētisko zināšanu pārbaudi, lai iegūtu vadītāja apliecību citā kategorijā, var atbrīvot no kopējo noteikumu izpildes, kas izklāstīti no 2., 3. un 4. punktā.

2. **Teorētisko zināšanu pārbaudes saturs attiecībā uz visām transportlīdzekļu kategorijām**

2.1. Jautājumus jāuzdod par katru no turpmāk uzskaitītajiem punktiem, jautājumu saturu un veidu atstājot katras dalībvalsts ziņā.

2.1.1. Ceļu satiksmes noteikumi:

— jo īpaši attiecībā uz ceļa zīmēm, apzīmējumiem un signāliem, ceļa tiesībām un ātruma ierobežojumiem.

2.1.2. Vadītājs:

— nozīmīga ir modrība un attieksme pret pārējiem satiksmes dalībniekiem,

— uztvere, situācijas novērtējums un lēmumu pieņemšana, sevišķi reakcijas laiks, kā arī braukšanas stila izmaiņas alkohola, narkotiku un medikamentu ietekmē, garastāvoklis un nogurums.

2.1.3. Ceļš:

— svarīgākie principi attiecībā uz drošas distances ievērošanu starp transportlīdzekļiem, bremzēšanas ceļu un saķeri ar ceļu dažādos laika un ceļa apstākļos,

— braukšanas riska faktori dažādos ceļa apstākļos, jo īpaši to izmaiņas atkarībā no laika apstākļiem un diennakts laika,

— dažāda veida ceļu pazīmes un attiecīgās ar tiesību aktiem noteiktās prasības.

2.1.4. Pārējie satiksmes dalībnieki:

— īpaši riska faktori saistībā ar pārējo satiksmes dalībnieku pieredzes trūkumu un ar visvairāk neaizsargātām satiksmes dalībnieku grupām, piemēram, bērniem, gājējiem, velosipēdistiem un cilvēkiem ar kustības traucējumiem,

▼B

— riski, kas saistīti ar dažādu transportlīdzekļu kustību un vadīšanu un ar to, cik labi transportlīdzekļu vadītāji pārredz ceļu.

2.1.5. Vispārīgi noteikumi un citi jautājumi:

— noteikumi par administratīvajiem dokumentiem, kas vajadzīgi transportlīdzekļa lietošanai,

— vispārīgi noteikumi, kas norāda to, kā vadītājam jārīkojas pēc satiksmes negadījuma (brīdināšanas ierīču novietošana un citu satiksmes dalībnieku brīdināšana) un pasākumi, ko viņš var veikt, lai vajadzības gadījumā palīdzētu ceļu satiksmes negadījumā cietušajiem,

— drošības faktori, kas attiecas uz transportlīdzekli, kravu un pārvadātām personām.

2.1.6. Piesardzības pasākumi, izkāpjot no transportlīdzekļa.

2.1.7. Ceļu satiksmes drošības mehāniskie aspekti; pretendentiem jāspēj apzināt izplatītākie bojājumi, jo īpaši stūres, balstiekārtas un bremžu sistēmu, riepu, gaismas un gaismas signalizācijas ierīču, atstarotāju, atskata spoguļu, priekšējā stikla un stikla tīrītāju, izplūdes sistēmas, drošības jostu un skaņas signālierīču bojājumi.

2.1.8. Transportlīdzekļa drošības ierīču un jo īpaši drošības jostu, galvas balstu un bērnu drošības ierīču lietošana.

2.1.9. Noteikumi par transportlīdzekļa lietošanu saistībā ar vidi (atbilstīga skaņas signālierīču izmantošana, neliels degvielas patēriņš, piesārņojumu izplūdes ierobežošana utt.).

3. **Īpaši noteikumi attiecībā uz A1,A2 un A kategoriju**

3.1. Obligāta vispārīgo zināšanu pārbaude par:

3.1.1. aizsargtērpa izmantošanu, piemēram, cimdu, zābaku, apģērba un aizsargķiveres izmantošanu;

3.1.2. motobraucēja pamanāmību pārējiem satiksmes dalībniekiem;

3.1.3. riska faktoriem, kas saistīti ar dažādiem ceļa apstākļiem, kā izklāstīts iepriekš, papildus pievēršot uzmanību slidenām brauktuves daļām, piemēram, noteku pārsegiem, ceļa apzīmējumiem, piemēram, līnijām un bultām, kā arī tramvaja sliedēm;

3.1.4. ceļu satiksmes drošības mehāniskiem aspektiem, kas izklāstīti iepriekš, papildus pievēršot uzmanību avārijas gaismas signalizācijas slēdzim, eļļas līmenim un ķēdei.

4. **Īpaši noteikumi attiecībā uz C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategoriju**

4.1. Obligāta vispārīgo zināšanu pārbaude par:

4.1.1. noteikumiem par braukšanas un atpūtas laikposmiem, kā noteikts Padomes Regulā (EEK) Nr. 3820/85 (1985. gada 20. decembris) par dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz autotransportu ([1]); reģistrācijas kontrolierīču izmantošanu, kā noteikts Padomes Regulā (EEK) Nr. 3821/85 (1985. gada 20. decembris) par reģistrācijas kontrolierīcem, ko izmanto autotransportā ([2]);

([1]) OV L 370, 31.12.1985., 1. lpp. Regula atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 561/2006 (OV L 102, 11.4.2006., 1. lpp.).

([2]) OV L 370, 31.12.1985., 8. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 561/2006.

▼B

4.1.2. noteikumiem par attiecīgo pārvadājumu veidu: preču vai pasažieru;

4.1.3. transportlīdzekļa un pārvadājuma dokumentiem, kas vajadzīgi iekšzemes un starptautiskiem kravu un pasažieru pārvadājumiem;

4.1.4. rīcību satiksmes negadījumā; zināšanas par pasākumiem, kas veicami pēc avārijas vai līdzīga notikuma, tostarp ārkārtas rīcību, piemēram, pasažieru evakuāciju un pamatzināšanas par pirmo palīdzību;

4.1.5. piesardzības pasākumiem, kas veicami, noņemot un apmainot riteņus;

4.1.6. noteikumiem par transportlīdzekļa svaru un gabarītiem; noteikumiem par ātruma ierobežotājiem;

4.1.7. pārredzamības ierobežojumiem, ko rada attiecīgā transportlīdzekļa īpatnības;

4.1.8. ceļa kartes lasīšanu, maršruta plānošanu, tostarp elektroniskas navigācijas sistēmas izmantošanu (nav obligāti);

4.1.9. drošības faktoriem, kas attiecas uz transportlīdzekļa kravu: kravas uzraudzīšanu (sakraušanu un nostiprināšanu), grūtībām ar dažāda veida kravu (piemēram, šķidrumi, iekarināta krava,...), kravu iekraušanu un izkraušanu un kraušanas iekārtu lietošanu (tikai C, CE, C1, C1E kategorija);

4.1.10. vadītāja atbildību par pasažieru pārvadāšanu; pasažieru ērtībām un drošību; bērnu pārvadāšanu; vajadzīgajām pārbaudēm pirms braukšanas uzsākšanas; teorētisko zināšanu pārbaudē būtu jāiekļauj visu veidu autobusus (sabiedriskā transporta un tālsatiksmes autobusus, īpašu gabarītu autobusus,...) (tikai D, DE, D1, D1E kategorija).

4.2. Obligāta vispārīgo zināšanu pārbaude C, CE, D un DE kategorijai par šādiem papildu noteikumiem attiecībā uz:

4.2.1. uzbūves un darbības principiem iekšdedzes motoram, šķidrumiem (piemēram, dzinēja eļļa, dzesēšanas šķidrums, mazgāšanas šķidrums), degvielas sistēmām, elektriskām sistēmām, aizdedzes sistēmām, transmisijas sistēmām (piemēram, sajūgs, pārnesumkārba);

4.2.2. eļļošanu un aizsargāšanu pret sasalšanu;

4.2.3. riepu uzbūves principiem, montāžu, pareizu izmantošanu un kopšanu;

4.2.4. bremžu iekārtu un ātruma ierobežošanas ierīču tipiem, darbības principiem, galvenajām sastāvdaļām, pievienošanu, izmantošanu un ikdienas tehnisko apkopi un ABS bremžu izmantošanu;

4.2.5. sakabes sistēmu tipiem, darbības principiem, galvenajām sastāvdaļām, pievienošanu, izmantošanu un ikdienas tehnisko apkopi (tikai CE un DE kategorija);

4.2.6. metodēm, kā apzināt bojājumu cēloņus;

4.2.7. transportlīdzekļu tehnisko apkopi un vajadzīgiem kārtējiem remontiem;

4.2.8. vadītāja atbildību par kravas saņemšanu, pārvešanu un piegādi saskaņā ar vienošanos (tikai C un CE kategorija).

▼B

B. BRAUKŠANAS PRASMES UN STILA PĀRBAUDE

5. **Transportlīdzeklis un tā ierīces**

5.1. Lai vadītu transportlīdzekli ar manuālu transmisiju, braukšanas prasmes un stila pārbaudi veic ar transportlīdzekli, kam ir manuāla transmisija.

Ja pretendents braukšanas prasmes un stila pārbaudi veic ar transportlīdzekli, kam ir automātiska transmisija, to norāda pēc šīs pārbaudes izsniegtajā apliecībā. Apliecības, kam ir šāda norāde, izmanto, lai vadītu tikai transportlīdzekļus ar automātisko transmisiju.

"Transportlīdzeklis ar automātisko transmisiju" ir transportlīdzeklis, kam pārnesuma attiecību starp dzinēju un riteņiem var mainīt, izmantojot tikai akseleratoru vai bremzes.

5.2. Transportlīdzekļi, ko izmanto braukšanas prasmes un stila pārbaudē, atbilst šādiem minimālajiem kritērijiem. Dalībvalstis var noteikt stingrākus kritērijus vai papildināt tos ar jauniem.

A1 kategorija:

A1 kategorijas motocikls bez blakusvāģa ar darba tilpumu vismaz 120 cm^3, spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 90 km/h.

A2 kategorija:

motocikls bez blakusvāģa ar cilindra tilpumu vismaz 400 cm^3, un motora jaudu vismaz 25 kW.

A kategorija:

motocikls bez blakusvāģa ar cilindra tilpumu vismaz 600 cm3 un motora jaudu vismaz 40 kW.

B kategorija:

Četrriteņu B kategorijas transportlīdzeklis, spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 100 km/h.

BE kategorija:

transportlīdzeklis, kas sastāv no B kategorijas pārbaudē lietojamā transportlīdzekļa un pievienotas piekabes ar maksimāli atļauto masu vismaz 1 000 kg un kas spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 100 km/h un neietilpst B kategorijā; piekabes kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā mehāniskais transportlīdzeklis; slēgtā kaste var būt arī nedaudz šaurāka par mehānisko transportlīdzekli, ar noteikumu, ka skats uz aizmuguri ir iespējams, tikai izmantojot mehāniskā transportlīdzekļa ārējos atskata spoguļus; piekabes faktiskā kopējā masa ir vismaz 800 kg.

B1 kategorija:

Motorizēts kvadricikls, spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 60 km/h.

C kategorija:

C kategorijas transportlīdzeklis ar maksimāli atļauto masu vismaz 12 000 kg, vismaz 8 m garš, vismaz 2,40 m plats un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; tam ir ABS bremzes, pārnesumkārba ar vismaz astoņiem pārnesumiem braukšanai uz priekšu, un Regulā (EEK) Nr. 3821/85 noteiktā reģistrācijas kontrolierīce; kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā kabīne; transportlīdzekļa faktiskā kopējā masa ir vismaz 10 000 kg.

▼B

CE kategorija

vai nu vairākposmu transportlīdzeklis, vai C kategorijas pārbaudē lietojamais transportlīdzeklis, kam pievienota vismaz 7,5 m gara piekabe; gan vairākposmu transportlīdzeklim, gan transportlīdzeklim ar piekabi, maksimāli atļautā masa ir vismaz 20 000 kg, garums vismaz 14 m un platums vismaz 2,40 m, tas ir spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h, tam ir ABS bremzes, pārnesumkārba ar vismaz astoņiem pārnesumiem braukšanai uz priekšu un Regulā (EEK) Nr. 3821/85 noteiktā reģistrācijas kontrolierīce; kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā kabīne; gan vairākposmu transportlīdzekļa, gan transportlīdzekļa ar piekabi faktiskā kopējā masa ir vismaz 15 000 kg.

C1 kategorija:

C1 apakškategorijas transportlīdzeklis ar maksimāli atļauto masu vismaz 4 000 kg, vismaz 5 m garš un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; tam ir ABS bremzes un Regulā (EEK) Nr. 3821/85 noteiktā reģistrācijas kontrolierīce; kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā kabīne;

C1E kategorija:

Pārbaudē lietojamais C1 apakškategorijas transportlīdzeklis, kam pievienota piekabe ar maksimāli atļauto masu vismaz 1 250 kg; šis transportlīdzeklis kopā ar piekabi ir vismaz 8 m garš un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; piekabes kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz tikpat plata un augsta kā kabīne; slēgtā kaste var būt arī nedaudz šaurāka par kabīni, ar noteikumu, ka skats uz aizmuguri ir iespējams, tikai izmantojot mehāniskā transportlīdzekļa ārējos atskata spoguļus; piekabes faktiskā kopējā masa ir vismaz 800 kg.

D kategorija:

D kategorijas transportlīdzeklis ir vismaz 10 m garš, vismaz 2,40 m plats un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; tam ir ABS bremzes un Regulā (EEK) Nr. 3821/85 noteiktā reģistrācijas kontrolierīce.

DE Kategorija:

pārbaudē lietojamais D kategorijas transportlīdzeklis, kam pievienota piekabe ar maksimāli atļauto masu vismaz 1 250 kg, vismaz 2,40 m plats un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; piekabes kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz 2 m plata un 2 m augsta; piekabes faktiskā kopējā masa ir vismaz 800 kg.

D1 kategorija:

D1 apakškategorijas transportlīdzeklis ar maksimāli atļauto masu vismaz 4 000 kg, vismaz 5 m garš un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; tam ir ABS bremzes un Regulā (EEK) Nr. 3821/85 noteiktā reģistrācijas kontrolierīce.

D1E kategorija:

pārbaudē lietojamais D1 apakškategorijas transportlīdzeklis, kam pievienota piekabe ar maksimāli atļauto masu vismaz 1 250 kg, un spējīgs sasniegt ātrumu vismaz 80 km/h; piekabes kravas nodalījumu veido slēgta kaste, kas ir vismaz 2 m plata un 2 m augsta; piekabes faktiskā kopējā masa ir vismaz 800 kg.

▼B

Pārbaudē lietojamos BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļus, kas neatbilst minētajiem minimālajiem kritērijiem, bet ko izmantoja pirms šīs direktīvas stāšanās spēkā, var turpināt izmantot uz laiku, kas nepārsniedz 10 gadus pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas. Prasības attiecībā uz kravu, kas jāved šajos transportlīdzekļos, dalībvalstis var īstenot desmit gados pēc Komisijas Direktīvas 2000/56/EK ([1]) spēkā stāšanās dienas.

6. **Braukšanas prasme un stils, kas jāpārbauda A1, A2 un A kategorijas pretendentiem**

6.1. *Transportlīdzekļa sagatavošana un tehniskā pārbaude, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību*

Pretendentiem jāparāda, ka viņi spēj sagatavoties drošai braukšanai, izpildot šādas prasības:

6.1.1. sakārtot aizsargtērpu, piemēram, tādu kā cimdi, zābaki, apģērbs un aizsargķivere;

6.1.2. izlases veidā pārbaudīt stāvokli riepām, bremzēm, stūrei, avārijas gaismas signalizācijas slēdzim (ja tādu izmanto), ķēdei, eļļas līmenim, lukturiem, atstarotājiem, pagrieziena rādītājiem un skaņas signālierīcēm;

6.2. *īpaši manevri, lai pārbaudītu atbilstību ceļu satiksmes drošībai;*

6.2.1. motocikla nolikšana uz kājiņas un nolaišana no tās, un tā pārvietošana ar izslēgtu motoru, ejot blakus transportlīdzeklim;

6.2.2. motocikla novietošana stāvvietā uz kājiņas;

6.2.3. vismaz divi manevri, kas jāizpilda ar nelielu ātrumu, tostarp slalomu; tam vajadzētu ļaut novērtēt spējas rīkoties vienlaicīgi ar sajūgu un ar bremzēm, līdzsvaru, skatīšanās virzienu un pozīciju uz motocikla, kā arī kāju novietojumu uz kāju balstiem;

6.2.4. vismaz divi manevri, kas jāizpilda ar lielāku ātrumu, viens manevrs ar otro vai trešo pārnesumu vismaz 30 km/h un viens manevrs, izvairoties no šķēršļiem ar minimālo ātrumu 50 km/h; tam vajadzētu ļaut novērtēt pozīciju uz motocikla, skatīšanās virzienu, līdzsvaru, stūrēšanas tehniku un pārnesumu pārslēgšanas tehniku;

6.2.5. bremzēšana: izpilda vismaz divus bremzēšanas uzdevumus, tostarp avārijas bremzēšanu, braucot ar ātrumu vismaz 50 km/h; tam vajadzētu ļaut novērtēt spējas rīkoties ar priekšējām un pakaļējām bremzēm, skatīšanās virzienu un pozīciju uz motocikla.

Prasību pēc īpašiem manevriem, kas minēti no 6.2.3. līdz 6.2.5. punktam, būtu jāīsteno vēlākais piecos gados pēc Direktīvas 2000/56/EK stāšanās spēkā.

([1]) Komisijas Direktīva 2000/56/EK (2000. gada 14. septembris), ar ko groza Padomes Direktīvu 91/439/EEK par vadītāju apliecībām (OV L 237, 21.9.2000., 45. lpp.).

▼B

6.3. *Braukšanas stils ceļu satiksmē*

Pretendentiem, ievērojot pilnīgu drošību un veicot visus piesardzības pasākumus, standarta satiksmes situācijās jāizpilda visas turpmāk norādītās darbības:

6.3.1. braukšanas uzsākšana: no stāvvietas, pēc apstāšanās uz ceļa; no piebraucamā ceļa;

6.3.2. braukšana taisni; samainīšanās ar pretimbraucošiem transportlīdzekļiem, tostarp norobežotās vietās;

6.3.3. braukšana līkumos;

6.3.4. ceļu krustošana: iebraukšana krustojumā un ceļu atzarojumā un to šķērsošana;

6.3.5. virziena maiņa: pagrieziens pa kreisi un pa labi; braukšanas joslu maiņa;

6.3.6. uzbraukšana uz autostrādes vai nobraukšana no tās (ja tāda ir): izbraukšana no ieskrējiena joslas; nobraukšana no bremzēšanas joslas;

6.3.7. apdzīšana/apbraukšana: cita satiksmes dalībnieka apdzīšana (ja iespējams); braukšana gar šķēršļiem, piemēram, stāvošām automašīnām; tikt cita satiksmes dalībnieka apdzītam (vajadzības gadījumā);

6.3.8. ceļa īpatnības (vajadzības gadījumā): apkārtceļi; dzelzceļa pārbrauktuves; tramvaja/autobusa pieturvietas; gājēju pārejas; braukšana augšup/lejup pa garām nokalnēm;

6.3.9. vajadzīgo drošības pasākumu veikšana, nokāpjot no transportlīdzekļa.

7. **Braukšanas prasme un stils, kas jāpārbauda B, B1 un BE kategorijas pretendentiem**

7.1. *Transportlīdzekļa sagatavošana un tehniskā pārbaude, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību*

Pretendentiem jāparāda, ka viņi spēj sagatavoties drošai braukšanai, izpildot šādas prasības:

7.1.1. noregulēt sēdekli, lai iegūtu pareizu sēdus stāvokli;

7.1.2. noregulēt atskata spoguļus, sēdekļa drošības jostu un, ja tāds ir, galvas balstu;

7.1.3. pārbaudīt, vai durvis ir aizvērtas;

7.1.4. izlases veidā pārbaudīt stāvokli riepām, stūrei, bremzēm, šķidrumiem (piemēram, dzinēja eļļai, dzesēšanas šķidrumam, mazgāšanas šķidrumam), automobiļa lukturiem, atstarotājiem, pagrieziena rādītājiem un skaņas signālierīcēm;

7.1.5. kontrolēt drošības faktorus, saistībā ar transportlīdzekļa kravu: virsbūve, loksnes, kravas nodalījuma durvis, kabīnes slēdzene, iekraušanas veids, kravas nostiprināšana (tikai BE kategorija);

7.1.6. pārbaudīt sakabes mehānismu un bremzes, kā arī elektriskos savienojumus (tikai BE kategorija).

7.2. *B un B1 kategorija: īpaši manevri, lai pārbaudītu atbilstību ceļu satiksmes drošībai*

Pārbaudei izvēlas šādus manevrus (vismaz divus manevrus no četros punktos noradītajiem, tostarp vienu atpakaļgaitā):

7.2.1. braukšana atpakaļgaitā taisni vai nogriešanās atpakaļgaitā pa labi vai pa kreisi ap stūri, neizbraucot no pareizās braukšanas joslas;

▼B

7.2.2. transportlīdzekļa apgriešana braukšanai pretējā virzienā, izmantojot pārnesumus braukšanai uz priekšu un atpakaļgaitā;

7.2.3. transportlīdzekļa novietošana stāvvietā un braukšanas uzsākšana no stāvvietas (paralēli, ieslīpi vai perpendikulāri, braucot uz priekšu vai atpakaļgaitā, līdzenumā, kalnup vai lejup);

7.2.4. bremzēšana, precīzi apstājoties; pēc izvēles — avārijas bremzēšana.

7.3. *BE kategorija: īpaši manevri, lai pārbaudītu atbilstību ceļu satiksmes drošībai*

7.3.1. Piekabes savienošana ar mehānisko transportlīdzekli un atvienošana no tā vai atvienošana un atkārtota savienošana; manevrs jāveic tā, lai velkošo transportlīdzekli novietotu stāvvietā blakus piekabei (t.i., dažādās rindās);

7.3.2. Atpakaļgaita līkumā, kuras trajektoriju nosaka attiecīgā dalībvalsts;

7.3.3. Droša novietošana stāvvietā iekraušanai/izkraušanai.

7.4. *Braukšanas stils ceļu satiksmē*

Pretendentiem, ievērojot pilnīgu drošību un veicot visus piesardzības pasākumus, standarta satiksmes situācijās jāizpilda visas turpmāk norādītās darbības:

7.4.1. braukšanas uzsākšana: no stāvvietas, pēc apstāšanās uz ceļa; no piebraucamā ceļa;

7.4.2. braukšana taisni; samainīšanās ar pretimbraucošiem transportlīdzekļiem, tostarp norobežotās vietās;

7.4.3. braukšana līkumos;

7.4.4. ceļu krustošana: iebraukšana krustojumā un ceļu atzarojumā un to šķērsošana;

7.4.5. virziena maiņa: pagrieziens pa kreisi un pa labi; braukšanas joslu maiņa;

7.4.6. uzbraukšana uz autostrādes vai nobraukšana no tās (ja tāda ir): izbraukšana no ieskrējiena joslas; nobraukšana no bremzēšanas joslas;

7.4.7. apdzīšana/apbraukšana: cita satiksmes dalībnieka apdzīšana (ja iespējams); braukšana gar šķēršļiem, piemēram, stāvošām automašīnām; tikt cita satiksmes dalībnieka apdzītam (vajadzības gadījumā);

7.4.8. ceļa īpatnības (vajadzības gadījumā): apkārtceļi; dzelzceļa pārbrauktuves; tramvaja/autobusa pieturvietas; gājēju pārejas; braukšana augšup/lejup pa garām nokalnēm;

7.4.9. vajadzīgo drošības pasākumu veikšana, izkāpjot no transportlīdzekļa.

8. **Braukšanas prasme un stils, kas jāpārbauda C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijai**

8.1. *Transportlīdzekļa sagatavošana un tehniskā pārbaude, ņemot vērā ceļu satiksmes drošību*

Pretendentiem jāparāda, ka viņi spēj sagatavoties drošai braukšanai, izpildot šādas prasības:

8.1.1. noregulēt sēdekli, lai iegūtu pareizu sēdus stāvokli;

▼B

8.1.2. noregulēt atskata spoguļus, sēdekļa drošības jostu un, ja tāds ir, galvas balstu;

8.1.3. izlases veidā pārbaudīt stāvokli riepām, stūrei, bremzēm, lukturiem, atstarotājiem, pagrieziena rādītājiem un skaņas signālierīcēm;

8.1.4. pārbaudīt bremžu un stūres sistēmas pastiprinātājus; pārbaudīt stāvokli riteņiem, riteņu uzgriežņiem, dubļusargiem, priekšējam stiklam, logu un stikla tīrītājam, šķidrumiem (piemēram, dzinēja eļļai, dzesēšanas šķidrumam, mazgāšanas šķidrumam); kontrolēt un lietot instrumentu paneli, tostarp Regulā (EEK) Nr. 3821/85 noteiktās reģistrācijas kontrolierīces;

8.1.5. pārbaudīt gaisa spiedienu, gaisa tvertnes un balstiekārtas;

8.1.6. kontrolēt drošības faktorus, saistībā ar transportlīdzekļa kravu: virsbūvi, pārsegus, kravas nodalījuma durvis, iekraušanas mehānismu (ja tāds ir), kabīnes slēdzeni (ja tāda ir),, iekraušanas veidu, kravas nostiprināšanu (tikai CE, CE, C1, C1E kategorija);

8.1.7. pārbaudīt sakabes mehānismu un bremzes, kā arī elektriskos savienojumus (tikai CE, C1E, DE un D1E kategorija);

8.1.8. spēt nodrošināt īpašus transportlīdzekļa drošības pasākumus; kontrolēt virsbūvi, apkalpes durvis, avārijas izeju, pirmās palīdzības piederumus, ugunsdzēšamos aparātus un pārejās drošības ierīces (tikai D, DE, D1 un D1E kategorija);

8.1.9. saprast ceļu karti, plānot maršrutu, tostarp lietot elektroniskas navigācijas sistēmas (nav obligāti).

8.2. *Īpaši manevri, lai pārbaudītu atbilstību ceļu satiksmes drošībai*

8.2.1. Piekabes savienošana ar mehānisko transportlīdzekli un atvienošana no tā vai atvienošana un atkārtota savienošana; manevrs jāveic tā, lai velkošo transportlīdzekli novietotu stāvvietā blakus piekabei (t.i., dažādās rindās) (tikai CE, C1E, DE un D1E kategorija);

8.2.2. Atpakaļgaita līkumā, kura trajektoriju atstāj dalībvalstu ziņā;

8.2.3. Droša novietošana stāvvietā iekraušanai/izkraušanai ar iekraušanas rampu/platformu vai līdzīgu iekārtu (tikai C, CE, C1 un C1E kategorija);

8.2.4. Novietošana stāvvietā, ļaujot pasažieriem droši iekāpt autobusā vai izkāpt no tā (tikai D, DE, D1 un D1E kategorija).

8.3. *Braukšanas stils ceļu satiksmē*

Pretendentiem, ievērojot pilnīgu drošību un veicot visus piesardzības pasākumus, standarta satiksmes situācijās jāizpilda visas turpmāk norādītās darbības:

8.3.1. braukšanas uzsākšana: no stāvvietas, pēc apstāšanās uz ceļa; no piebraucamā ceļa;

8.3.2. braukšana taisni; samainīšanās ar pretimbraucošiem transportlīdzekļiem, tostarp norobežotās vietās;

8.3.3. braukšana līkumos;

8.3.4. ceļu krustošana: iebraukšana krustojumā un ceļu atzarojumā un to šķērsošana;

▼B

8.3.5. virziena maiņa: pagrieziens pa kreisi un pa labi; braukšanas joslu maiņa;

8.3.6. uzbraukšana uz autostrādes vai nobraukšana no tās (ja tāda ir): izbraukšana no ieskrējiena joslas; nobraukšana no bremzēšanas joslas;

8.3.7. apdzīšana/apbraukšana: cita satiksmes dalībnieka apdzīšana (ja iespējams); braukšana gar šķēršļiem, piemēram, stāvošām automašīnām; tikt cita satiksmes dalībnieka apdzītam (vajadzības gadījumā);

8.3.8. ceļa īpatnības (vajadzības gadījumā): apkārtceļi; dzelzceļa pārbrauktuves; tramvaja/autobusa pieturvietas; gājēju pārejas; braukšana augšup/lejup pa garām nokalnēm;

8.3.9. vajadzīgo drošības pasākumu veikšana, izkāpjot no transportlīdzekļa.

9. **Braukšanas prasmes un stila pārbaudes izvērtēšana**

9.1. Katrā iepriekšminētajā braukšanas situācijā izvērtējumam jāatspoguļo tas, cik viegli pretendents kontrolē transportlīdzekli, un viņa parādītās spējas pilnīgi droši piedalīties ceļa satiksmē. Eksaminētājam pārbaudes laikā jājūtas droši. Braukšanas kļūdas vai bīstamu vadīšanu, kas tieši apdraud pārbaudes transportlīdzekli, tā pasažieru vai pārējo satiksmes dalībnieku drošību, soda, neatzīstot pārbaudi, neatkarīgi no tā, vai eksaminētājs vai klātesoša persona ir iejaukusies. Tomēr eksaminētājs var brīvi izlemt, vai prasmes un stila pārbaude būtu jāpabeidz.

Braukšanas eksaminētāji jāapmāca pareizi izvērtēt pretendentu spēju braukt droši. Braukšanas eksaminētāju darbs jāpārrauga un jākontrolē dalībvalsts pilnvarotai iestādei, lai nodrošinātu pareizu un saskaņotu kļūdu novērtējumu saskaņā ar šajā pielikumā noteiktajiem standartiem.

9.2. Izvērtējumā braukšanas eksaminētāji pievērš īpašu uzmanību tam, vai pretendents braucot parāda sargājošu un draudzīgu izturēšanos. Tam būtu jāatspoguļo braukšanas stils kopumā un braukšanas eksaminētājam būtu jāņem vērā vispārējais priekšstats par pretendentu. Tas aptver piemērotu un noteiktu (drošu) braukšanu, ņemot vērā ceļa un laika apstākļus, ņemot vērā pārējo satiksmi, ņemot vērā pārējo satiksmes dalībnieku (īpaši — neaizsargātāko) intereses un paredzēšanas spēju.

9.3. Braukšanas eksaminētājs izvērtē, vai pretendents:

9.3.1. pārvalda transportlīdzekli; ņem vērā: drošības jostu, atpakaļskata spoguļu, galvas turētāju pareizu izmantošanu; sēdekļa stāvokli; automobiļa lukturu un cita aprīkojuma pareizu izmantošanu; sajūga, pārnesumkārbas, akseleratora, bremžu sistēmu (tostarp trešo bremžu sistēmu, ja tāda ir), stūres pareizu izmantošanu; transportlīdzekļa pārvaldīšanu dažādos apstākļos, ar dažādiem ātrumiem; nosvērtību uz ceļa; transportlīdzekļa svaru, gabarītus un raksturojumu; kravas svaru un tipu (tikai BE, C, C1, C1E, DE, D1E kategorija); pasažieru ērtības (tikai D, DE, D1 un D1E kategorija) (bez liela paātrinājuma, mierīga braukšana un bez asas bremzēšanas);

9.3.2. brauc ekonomiski un videi draudzīgā veidā, ņemot vērā apgriezienu skaitu minūtē, pārnesumu pārslēgšanu, bremzēšanu un paātrinājumu (tikai BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorija);

▼B

9.3.3. ir vērīgs: vispārēja novērošana; pareiza spoguļu izmantošana; tālas, vidējas, tuvas redzes spēja;

9.3.4. ievēro priekšrocību/ceļa došanas prasības: priekšrocības krustojumos un satekās; ceļa došanu citos gadījumos (piemēram, mainot virzienu, mainot joslas, īpašu manevru laikā);

9.3.5. ievēro transportlīdzekļu izkārtojumu uz ceļa: pareiza vieta uz ceļa, braukšanas joslā, uz apkārtceļiem, līkumos, piemērota transportlīdzekļa veidam un parametriem; sākotnēja izvietošanās;

9.3.6. saglabā distanci: saglabā piemērotu distanci uz priekšu un sāniem; saglabā piemērotu distanci no pārējiem satiksmes dalībniekiem;

9.3.7. attiecībā uz ātrumu: nepārsniedz maksimāli atļauto ātrumu; ātrumu pielāgo laika/kustības apstākļiem un vajadzības gadījumā līdz valstī noteiktajam ātruma ierobežojumam; brauc ar tādu ātrumu, ka iespējams apstāties pārredzamā un brīvā ceļa posmā; ātruma pielāgo tāda paša veida satiksmes dalībnieku kopējam ātrumam;

9.3.8. attiecībā uz luksoforiem, ceļazīmēm un citiem norādījumiem: ievēro luksofora signālus; pakļaujas satiksmes regulētāju norādījumiem; ievēro ceļazīmes (aizlieguma vai rīkojuma); rīkojas atbilstīgi ceļa apzīmējumiem;

9.3.9. attiecībā uz signalizēšanu: vajadzības gadījumā signalizē pieklājīgi un laikus; norāda virzienus pareizi; atbilstīgi rīkojas, atbildot uz visiem pārējo satiksmes dalībnieku signāliem;

9.3.10. attiecībā uz bremzēšanu un apstāšanos: samazina ātrumu laikus, bremzē vai apstājas atkarībā no apstākļiem; spēj paredzēt; izmanto dažādas bremžu sistēmas (tikai C, CE, D un DE kategorija); samazina ātrumu, izmantojot citas ātruma samazināšanas sistēmas, kas nav bremzes (tikai C, CE, D un DE kategorija).

10. **Pārbaudes ilgums**

Pārbaudes ilgumam un nobrauktajam attālumam jābūt pietiekamam, lai novērtētu prasmi un stilu, kā noteiks šā pielikuma B daļā. Nekādā ziņā laiks, ko pavada, braucot pa ceļu, nevar būt īsāks par 25 minūtēm A, A1, A2, B, B1 un BE kategorijai un īsāks par 45 minūtēm — pārējām kategorijām. Tas neietver pretendenta uzņemšanu, transportlīdzekļa sagatavošanu, transportlīdzekļa tehnisko pārbaudi, ievērojot ceļu satiksmes drošības aspektus, īpašos manevrus un praktiskās pārbaudes rezultātu paziņošanu.

11. **Pārbaudes norises vieta**

To pārbaudes daļu, kurā novērtē īpašos manevrus, veic uz īpaša pārbaudes laukuma. Kur vien iespējams, tā pārbaudes daļa, kurā novērtē braukšanas stilu ceļu satiksmē, būtu jāveic uz ceļiem ārpus apbūvētām vietām, ātrgaitas maģistrālēm un autostrādēm (vai līdzīgām), kā arī uz jebkurām pilsētas ielām (dzīvojamām zonām, 30 un 50 km/h rajonos, pilsētas ātrgaitas maģistrālēm), kas vadītājiem varētu radīt dažāda veida grūtības. Vēlams arī pārbaudi veikt vietās ar dažādu satiksmes blīvumu. Laiks, ko pavada, braucot pa ceļu, būtu optimāli jāizmanto, lai izvērtētu pretendentu dažādās satiksmes vietās, sevišķi uzsverot to maiņas.

▼B

II. ZINĀŠANAS, BRAUKŠANAS PRASME UN STILS, VADOT MEHĀNISKU TRANSPORTLĪDZEKLI

Visu mehānisko transportlīdzekļu vadītājiem jebkurā brīdī jābūt zināšanām, braukšanas prasmei un jāizturas tā, kā iepriekš aprakstīts no 1. līdz 9. punktam, lai spētu:

— apzināties satiksmē radušās briesmas un novērtēt to nopietnību;

— pietiekami pārvaldīt savu transportlīdzekli, lai neradītu bīstamas situācijas, un atbilstīgi reaģēt, ja šādas situācijas rodas;

— ievērot ceļu satiksmes noteikumus un jo īpaši tos, kas paredzēti, lai novērstu ceļu satiksmes negadījumus un saglabātu satiksmes plūsmu;

— atrast visus savu transportlīdzekļu nozīmīgākos tehniskos bojājumus, jo īpaši tos, kas apdraud drošību, un attiecīgā veidā tos novērst;

— ņemt vērā visus faktorus, kas ietekmē braukšanu (piemēram, alkohols, nogurums, vāja redze utt.), lai pilnībā saglabātu spējas braukt droši;

— palīdzēt garantēt drošību visiem satiksmes dalībniekiem un jo īpaši neaizsargātākajiem, pienācīgi respektējot pārējos.

Dalībvalstis var veikt visus atbilstīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vadītāji, kuri ir zaudējuši no 1. līdz 9. punktam aprakstītās zināšanas, prasmi un braukšanas stilu, var šīs zināšanas un prasmes atgūt un turpina ievērot tādu braukšanas stilu, kāds vajadzīgs, vadot mehānisku transportlīdzekli.

▼B

III PIELIKUMS

MINIMĀLIE FIZISKAS UN GARĪGAS PIEMĒROTĪBAS STANDARTI, LAI VADĪTU MEHĀNISKU TRANSPORTLĪDZEKLI

DEFINĪCIJAS

1. Šajā pielikumā transportlīdzekļu vadītājus iedala divās grupās:

1.1. 1. grupa:

A, A1, A2, AM, B, B1 un BE kategorijas transportlīdzekļu vadītāji;

1.2. 2. grupa:

C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 un D1E kategorijas transportlīdzekļu vadītāji;

1.3. valsts tiesību akti var paredzēt, ka šā pielikuma noteikumus, kas attiecas uz 2. grupas vadītājiem, piemēro B kategorijas transportlīdzekļu vadītājiem, kas savu transportlīdzekļa vadītāja apliecību izmanto profesionāliem mērķiem (taksometri, ātrā medicīniskā palīdzība utt.).

2. Tāpat pirmās transportlīdzekļa vadītāja apliecības pretendenti vai pretendenti uz vadītāja apliecības atjaunošanu tiek klasificēti tajā grupā, kurai viņi būs piederīgi, kad apliecība tiks izdota vai atjaunota.

VESELĪBAS PĀRBAUDES

3. 1. grupa:

pretendentiem ir jāiziet veselības pārbaude, ja pēc nepieciešamo formalitāšu pabeigšanas vai pārbaužu laikā, kas viņiem ir jāiztur pirms vadītāja apliecības saņemšanas, kļūst redzams, ka viņiem ir viena vai vairākas veselības invaliditātes, kas minētas šajā pielikumā.

4. 2. grupa:

pirms pretendentiem pirmoreiz izsniedz transportlīdzekļa vadītāja apliecību, viņi iziet veselības pārbaudi, un turpmāk vadītājiem, atbilstīgi vietējai valsts sistēmai tajā dalībvalstī, kur viņi pastāvīgi uzturas, jāiziet veselības pārbaude ik reizi, kad tiek atjaunota viņu vadītāja apliecība.

5. Dalībvalstu noteiktie standarti par transportlīdzekļa vadītāja apliecību izdošanu un turpmāku atjaunošanu var būt stingrāki, nekā tas paredzēts šajā pielikumā.

▼M1

REDZE

6. Visi pretendenti uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību iziet attiecīgu pārbaudi, lai pārbaudītu, vai viņiem ir mehānisko transportlīdzekļu vadīšanai atbilstīgs redzes asums. Ja ir iemesls šaubām, vai pretendenta redze ir atbilstīga, viņš ir jāpārbauda kompetentai medicīnas iestādei. Šajā pārbaudē īpaši jāpievērš vērība: redzes asumam, redzes laukam, redzei krēslā, jutīgumam pret apžilbinošu gaismu un kontrastjutībai, diplopijai un citām redzes funkcijām, kas varētu apdraudēt transportlīdzekļa drošu vadīšanu.

Pirmās grupas transportlīdzekļa vadītājiem, kuru redzes lauks vai redzes asums neatbilst noteiktajam standartam, var piešķirt braukšanas atļauju "izņēmuma gadījumos". Šādos gadījumos transportlīdzekļa vadītājam jāiziet medicīniskā pārbaude kompetentā medicīnas iestādē, lai pierādītu, ka viņam nav citu redzes funkciju traucējumu, tostarp jutīguma pret apžilbinošu gaismu un kontrastjutības, vājas redzes krēslā. Transportlīdzekļa vadītājam vai pretendentam uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību arī jāiziet pozitīvs praktisks tests, ko veic kompetentā iestāde.

▼M1

1. grupa

6.1. Pretendentiem uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību vai uz šādas apliecības atjaunošanu ir jābūt binokulārās redzes asumam, vajadzības gadījumā lietojot koriģējošās lēcas, vismaz 0,5, skatoties ar abām acīm kopā.

Turklāt horizontālajam redzes laukam jābūt vismaz 120 grādi, bet tā plašumam vismaz 50 grādi laterāli un 20 grādi mediāli. Nedrīkst būt redzes traucējumi 20 centrālo grādu rādiusā.

Ja ir konstatēta vai atzīta progresējoša acu slimība, transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot, ja pretendents regulāri iziet kompetentas medicīnas iestādes pārbaudes.

6.2. Pretendentiem uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību vai uz tās atjaunošanu, kuriem ir pilnīgs vienas acs funkcionāls redzes zudums vai kuri lieto tikai vienu aci (piemēram, diplopijas gadījumā), redzes asumam ir jābūt vismaz 0,5 – ar koriģējošām lēcām, ja tas nepieciešams. Kompetentai medicīnas iestādei ir jāapstiprina, ka šis monokulārās redzes stāvoklis ir pastāvējis pietiekami ilgi, lai būtu notikusi pielāgošanās, un ka šīs acs redzes lauks atbilst 6.1. punkta prasībām.

6.3. Ja nesen konstatēta diplopija vai vienas acs redzes zudums, jāparedz pietiekams pielāgošanās laikposms (piemēram, seši mēneši), kad vadīt transportlīdzekli nav atļauts. Pēc minētā laikposma beigām saņemt atļauju vadīt transportlīdzekli var tikai pēc redzes un satiksmes speciālistu labvēlīga atzinuma saņemšanas.

2. grupa

6.4. Pretendentiem uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību vai uz tās atjaunošanu redzes asumam labāk redzošajai acij jābūt vismaz 0,8 un sliktāk redzošajai acij vismaz 0,1 – ar koriģējošām lēcām, ja tas nepieciešams. Ja lielumu 0,8 un 0,1 sasniegšanai tiek lietotas koriģējošās lēcas, minimālais redzes asums (0,8 un 0,1) ir jāpanāk, to koriģējot vai nu ar brillēm, kuru stiprums nepārsniedz plus astoņas dioptrijas, vai ar kontaktlēcām. Korekcijai jābūt viegli panesamai.

Turklāt abu acu horizontālajam redzes laukam jābūt vismaz 160 grādi, bet tā plašumam vismaz 70 grādi laterāli un 30 grādi mediāli. Nedrīkst būt redzes traucējumi 30 centrālo grādu rādiusā.

Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuriem konstatēti kontrastjutības traucējumi vai diplopija.

Ja ir būtisks vienas acs redzes zudums, jāparedz pietiekams pielāgošanās laikposms (piemēram, seši mēneši), kad vadīt transportlīdzekli nav atļauts. Pēc minētā laikposma beigām saņemt atļauju vadīt transportlīdzekli var tikai pēc redzes un satiksmes speciālistu labvēlīga atzinuma saņemšanas.

▼B

DZIRDE

7. 2. grupas transportlīdzekļu vadītājiem vai pretendentiem transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot, pamatojoties uz kompetentu medicīnas iestāžu atzinumu; īpašu vērību veselības pārbaudēs jāpiegriež kompensācijas spējai.

▼B

CILVĒKI AR KUSTĪBU TRAUCĒJUMIEM

8. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuriem ir kustību sistēmas slimības vai nenormālības, kas padara bīstamu mehāniskā transportlīdzekļa vadīšanu.

1. grupa:

8.1. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības ar vajadzīgajiem ierobežojumiem var izdot pretendentiem vai vadītājiem ar fizisko spēju traucējumiem pēc kompetentas medicīnas iestādes izdota atzinuma. Šim atzinumam jābalstās uz attiecīgās slimības vai nenormālības novērtējumu un, ja nepieciešams, uz praktisku pārbaudi. Atzinumā arī jānorāda, kāda veida modifikācijas ir nepieciešamas transportlīdzeklim un vai vadītājam jābūt apgādātam ar kādu ortopēdisku ierīci, ciktāl braukšanas pārbaude rāda, ka ar tādu ierīci transportlīdzekļa vadīšana nebūtu bīstama.

8.2. Transportlīdzekļa vadītāja apliecību jebkuram pretendentam, kurš slimo ar progresējošu slimību, var izdot vai atjaunot ar noteikumu, ka šī persona ar fizisko spēju traucējumiem tiek regulāri apskatīta, lai pārbaudītu, vai viņa vēl ir spējīga pilnīgi droši vadīt transportlīdzekli.

Ja invaliditāte ir nemainīga, transportlīdzekļa vadītāja apliecību var izdot vai atjaunot bez pretendenta regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa:

8.3. Kompetenta medicīnas iestāde sniedz pienācīgus apsvērumus par papildu risku un bīstamību, kas saistīta ar šajā grupā iekļauto transportlīdzekļu vadīšanu.

SIRDS UN ASINSVADU SLIMĪBAS

9. Ikviena slimība, kas var pretendentu uz pirmo transportlīdzekļa vadītāja apliecību vai vadītāju, kas pretendē uz apliecības atjaunošanu, pakļaut pēkšņam sirds un asinsvadu sistēmas akūtam stāvoklim, kurš izraisa pēkšņu smadzeņu funkciju pasliktināšanos, ir bīstama ceļu drošībai.

1. grupa:

9.1. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuriem ir nopietna sirds aritmija.

9.2. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot cilvēkiem ar elektrokardiostimulatoriem, ja ir pilnvarotas medicīnas iestādes atzinums un tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

9.3. Jautājumu par to, vai izdot vai atjaunot transportlīdzekļa vadītāja apliecību pretendentiem vai vadītājiem, kas slimo ar normai neatbilstīgu artērisko asinsspiedienu, tiek novērtēts saistībā ar citiem veselības pārbaudes rezultātiem, jebkurām saistītām komplikācijām un apdraudējumu, ko tās var radīt satiksmes drošībai.

9.4. Parasti transportlīdzekļa vadītāja apliecību neizdot vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuri slimo ar stenokardiju — miera stāvoklī vai emocionālās spriedzes situācijā. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības izdošana vai atjaunošana pretendentiem vai vadītājiem, kas pārcietuši miokarda infarktu, ir atkarīga no apstiprināta medicīniskā atzinuma un vajadzības gadījumā ar nosacījumu veikt regulāras veselības pārbaudes.

▼B

2. grupa:

9.5. Kompetenta medicīnas iestāde sniedz pienācīgus apsvērumus par papildu risku un bīstamību, kas saistīta ar šajā grupā iekļauto transportlīdzekļu vadīšanu.

▼M1

CUKURA DIABĒTS

10. Turpmāk minētajos punktos nopietna hipoglikēmija nozīmē to, ka ir vajadzīga citas personas palīdzība, un atkārtota hipoglikēmija – smagas hipoglikēmijas atkārtošanās 12 mēnešu laikā.

1. grupa

10.1. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot pretendentiem vai vadītājiem, kas slimo ar cukura diabētu. Ja lieto medikamentus, atbilstoši katram gadījumam pretendentiem ir jābūt apstiprinātam medicīniskam atzinumam un jāiziet regulāras medicīniskās pārbaudes, bet to intervāls nedrīkst pārsniegt piecus gadus.

10.2. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kuriem konstatēta atkārtota smaga hipoglikēmija vai/un nepietiekama šīs problēmas apzināšanās. Vadītājam, kurš slimo ar diabētu, jāpierāda, ka viņš apzinās hipoglikēmijas risku un spēj adekvāti kontrolēt šādu medicīnisko stāvokli.

2. grupa

10.3. Var apsvērt to, vai izdot/atjaunot 2. grupas transportlīdzekļa vadīšanas atļaujas vadītajiem, kuri slimo ar cukura diabētu. Ja lieto medikamentus, kuri var izraisīt hipoglikēmiju (t. i., insulīns un dažas tabletes), jāņem vērā šādi kritēriji:

— pēdējos 12 mēnešos nopietni hipoglikēmijas gadījumi nav konstatēti,

— vadītājs pilnībā apzinās hipoglikēmijas risku,

— vadītājam jāpierāda medicīniskā stāvokļa adekvāta kontrole, regulāri mērot glikozes saturu asinīs vismaz divreiz dienā un pirms transportlīdzekļa vadīšanas,

— vadītājam jāpierāda, ka viņš saprot hipoglikēmijas risku,

— nav citu diabēta radītu komplikāciju, kas traucētu vadīt transportlīdzekli.

Turklāt minētajos gadījumos šādas atļaujas jāizsniedz, pamatojoties uz kompetentas medicīnas iestādes atzinumu un regulārām medicīniskām pārbaudēm, kuru intervāls nepārsniedz trīs gadus.

10.4. Par nopietnu hipoglikozes gadījumu nomodā, pat ja tas nav saistīts ar transportlīdzekļa vadīšanu, jāziņo, un tas var būt par cēloni atļaujas pārskatīšanai.

▼B

NEIROLOĢISKĀS SLIMĪBAS

11. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kas slimo ar nopietnām neiroloģiskām slimībām, izņemot gadījumu, kad pieteikumu pamato apstiprināts medicīnisks atzinums.

▼B

Neiroloģiski traucējumi, kas saistīti ar slimībām vai ķirurģisku iejaukšanos un kas ietekmē centrālo vai perifērisko nervu sistēmu, novedot pie sajūtu vai kustību nepietiekamības un ietekmējot līdzsvara sajūtu un koordināciju, attiecīgi ir jāņem vērā — to funkcionālā ietekme un progresēšanas risks. Tādos gadījumos, ja pastāv pasliktināšanās risks, vadītāja apliecības izdošana vai atjaunošana var būt atkarīga no periodiska novērtējuma.

▼M1

EPILEPSIJA

12. Epilepsijas lēkmes vai citi pēkšņi apziņas traucējumi ir nopietns satiksmes drošības apdraudējums, ja tie rodas cilvēkam, kas vada mehānisku transportlīdzekli.

Uzskata, ka cilvēkam ir epilepsija tad, kad viņam ir bijušas divas vai vairākas epilepsijas lēkmes īsākā laikposmā nekā pieci gadi. Provocēta epileptiska lēkme ir identificējama lēkme, kurai ir atpazīstams to izraisošais faktors, kuru var novērst.

Personai, kurai ir sākotnēja vai izolēta lēkme vai samaņas zudums, neiesaka vadīt transportlīdzekli. Vajadzīgs speciālista ziņojums, kurā norādīts laikposms, kurā persona nedrīkst vadīt transportlīdzekli, un pieprasīti turpmāki pasākumi.

Ir ārkārtīgi svarīgi konstatēt personas konkrēto epileptisko sindromu un epilepsijas lēkmes veidu, lai varētu veikt atbilstošu minētās personas pārbaudi saistībā ar transportlīdzekļa vadīšanas drošību (ieskaitot risku saistībā ar turpmākām lēkmēm) un noteikt atbilstošu terapiju. Tas ir jādara neirologam.

1. grupa

12.1. To vadītāju apliecības, kuri pieder pie 1. grupas transportlīdzekļa vadītājiem, kas slimo ar epilepsiju, jāpārskata tik ilgi, līdz vismaz piecus gadus lēkmes nav bijušas.

Ja personai ir epilepsija, kritēriji, lai saņemtu beznosacījumu atļauju, nav izpildīti. Paziņojums jāiesniedz iestādei, kas izsniedz atļaujas.

12.2. Provocēta epilepsijas lēkme. Pretendentu uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību, kuram epilepsijas lēkmi izraisījis atpazīstams faktors, kas, visticamāk, neatkārtosies, vadot transportlīdzekli, izskatot katru gadījumu atsevišķi, var atzīt par spējīgu vadīt transportlīdzekli, saņemot neirologa atzinumu (vajadzības gadījumā novērtējums jāsagatavo saskaņā ar atbilstošajām III pielikuma sadaļām, piemēram, alkohols vai citi blakusslimību faktori).

12.3. Pirmā vai vienīgā neprovocētā lēkme. Pretendentu uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību, kuram bijusi pirmā neprovocētā epileptiska lēkme, var atzīt par spējīgu vadīt transportlīdzekli, ja sešu mēnešu laikā viņam nav bijušas lēkmes un ja ir atbilstošs medicīnisks novērtējums. Tiem vadītājiem, kuriem ir labi prognostiskie indikatori, valsts iestādes drīkst atļaut agrāk atsākt vadīt transportlīdzekli.

12.4. Citi bezsamaņas veidi. Bezsamaņas gadījumi ir jāizvērtē, ņemot vērā atkārtošanās iespējamību, vadot transportlīdzekli.

12.5. Epilepsija. Ja gada laikā transportlīdzekļa vadītājiem vai pretendentiem uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību nav bijušas lēkmes, viņi drīkst vadīt transportlīdzekli.

▼M1

12.6. Lēkmes, kas izpaužas tikai miegā. Pretendentiem uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību vai transportlīdzekļa vadītājam, kuram nav bijušas citu veidu epilepsijas lēkmes kā tikai miegā, drīkst atļaut vadīt transportlīdzekli, ja šī kārtība paredzēta laikposmam, kas nav īsāks par laikposmu, kas noteikts epilepsijas lēkmju gadījumā. Ja ir konstatēti lēkmju gadījumi nomodā, vadītāja apliecības var piešķirt tikai tad, ja viena gada laikā nav bijušas lēkmes (skatīt "Epilepsija").

12.7. Lēkmes, kas neietekmē apziņu vai spēju rīkoties. Pretendentiem uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību vai transportlīdzekļa vadītājam, kuram nav bijušas citu veidu lēkmes kā tikai lēkmes, kas neietekmē apziņu un nerada funkcionālus traucējumus, drīkst atļaut vadīt transportlīdzekli, ja šī kārtība paredzēta laikposmam, kas nav īsāks par laikposmu, kas noteikts epilepsijas lēkmju gadījumā. Ja ir konstatēti citi lēkmju gadījumi, vadītāja apliecības var piešķirt tikai tad, ja viena gada laikā nav bijušas lēkmes (skatīt "Epilepsija").

12.8. Lēkmes, ko izraisa ārsta norīkotas epilepsijas terapijas izmaiņas vai samazināšana. Pacientam var ieteikt nevadīt transportlīdzekli sešus mēnešus pirms un pēc ārstēšanas pārtraukšanas. Ja ārsta ieteiktajā periodā pārtraukt vai mainīt medikamentus parādās lēkmes, trīs mēnešus nedrīkst vadīt transportlīdzekli, ja atsāk iepriekš noteikto efektīvo ārstēšanu.

12.9. Stāvoklis pēc operācijas epilepsijas ārstēšanai: skatīt "Epilepsija".

2. grupa

12.10. Pretendents uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību nedrīkst lietot pretepilepsijas medikamentus noteiktajā laikposmā, kad nav lēkmju. Ir veikti atbilstoši turpmākie medicīniskie pasākumi. Veicot plašu neiroloģisko izmeklēšanu, attiecīga cerebrālā patoloģija netika konstatēta un elektroencefalogrammā (EEG) epileptiskas formas aktivitātes netika fiksētas. Pēc akūtām lēkmēm jāveic EEG un neiroloģisks novērtējums.

12.11. Provocēta epileptiska lēkme. Pretendentu uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību, kuram epilepsijas lēkmi izraisījis atpazīstams faktors, kas, visticamāk, neatkārtosies, vadot transportlīdzekli, izskatot katru gadījumu atsevišķi, var atzīt par spējīgu vadīt transportlīdzekli, saņemot neirologa atzinumu. Pēc akūtām lēkmēm jāveic EEG un neiroloģiska izmeklēšana.

Persona, kurai ir 2. grupas strukturāls intracerebrāls bojājums, kas palielina lēkmju risku, nedrīkst vadīt transportlīdzekli, kā noteikts 2. grupai, kamēr epilepsijas risks ir samazinājies vismaz līdz 2 % gadā. Vajadzības gadījumā novērtējums jāsagatavo saskaņā ar atbilstošajām III pielikuma sadaļām (piemēram, alkoholisma gadījumā).

12.12. Pirmā vai vienīgā neprovocētā lēkme. Pretendentu uz transportlīdzekļa vadītāja apliecību, kuram bijusi pirmā neprovocētā epilepsijas lēkme, var atzīt par spējīgu vadīt transportlīdzekli, ja piecu gadu laikā viņam nav bijušas lēkmes, viņš nav lietojis pretepilepsijas medikamentus un ja ir atbilstošs neiroloģisks stāvokļa novērtējums. Tiem vadītājiem, kuriem ir labi prognostiskie indikatori, valsts iestādes drīkst atļaut agrāk atsākt vadīt transportlīdzekli.

12.13. Citi bezsamaņas veidi. Bezsamaņas gadījumi ir jāizvērtē atbilstīgi to biežumam, vadot transportlīdzekli. Lēkmju atkārtošanās biežumam gadā jābūt 2 % vai mazāk.

▼M1

12.14. Epilepsija. Ja desmit gadus nav bijušas lēkmes un šajā laikposmā netika lietoti pretepilepsijas medikamenti, valsts iestādes šādiem transportlīdzekļa vadītājiem, kuriem ir zināmi labi prognostiskie indikatori, drīkst atļaut agrāk atsākt vadīt transportlīdzekli. Tas attiecas arī uz jauniešu epilepsijas gadījumiem.

Noteikti traucējumi (piemēram, arteriovenozā malformācija vai intracerebrālā hemorāģija) var palielināt lēkmes draudus, pat ja lēkmes vēl nav bijušas. Šādā situācijā kompetentai medicīnas iestādei jāveic novērtējums. Lai saņemtu transportlīdzekļa vadīšanas atļauju, lēkmju riskam jābūt 2 % gadā vai pat mazāk.

▼B

GARĪGAS DARBĪBAS TRAUCĒJUMI

1. grupa:

13.1. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdod un neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kas slimo ar:

— nopietniem garīgas darbības traucējumiem, iedzimtiem vai iegūtiem slimības, traumas vai neiroķirurģiskas operācijas dēļ,

— nopietnu garīgu atpalicību,

— nopietniem braukšanas stila traucējumiem vecuma dēļ; vai ar personības traucējumiem, kas nopietni pasliktina spriestspēju, rīcību vai piemērošanās spējas,

izņemot, ja pieteikumu pamato apstiprināts medicīnisks atzinums un vajadzības gadījumā tik veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa:

13.2. Kompetenta medicīnas iestāde sniedz pienācīgus apsvērumus par papildu risku un bīstamību, kas saistīta ar šajā grupā iekļauto transportlīdzekļu vadīšanu.

ALKOHOLS

14. Alkohola lietošana ir ievērojams apdraudējums satiksmes drošībai. Ņemot vērā problēmas mērogus, profesionālajiem medicīnas darbiniekiem ir jābūt ļoti modriem.

1. grupa:

14.1. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdot vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kas ir alkohola atkarībā vai nespēj atteikties no alkohola, vadot transportlīdzekli.

Pretendentiem vai vadītājiem, kas agrāk ir bijuši alkohola atkarībā, var izdot vai atjaunot transportlīdzekļa vadītāja apliecības pēc pārbaudīta attu-rības perioda un, ja ir apstiprināts medicīnisks atzinums un tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa:

14.2. Kompetenta medicīnas iestāde sniedz pienācīgus apsvērumus par papildu risku un bīstamību, kas saistīta ar šajā grupā iekļauto transportlīdzekļu vadīšanu.

▼B

ZĀLES

15. Pārmērīga lietošana:

Neatkarīgi no tā, kādas kategorijas vadītāja apliecība tiek prasīta, transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdot vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kas ir psihotropo vielu atkarībā vai kas nav šādu vielu atkarībā, bet regulāri tās pārmērīgi lieto.

Regulāra lietošana:

1. grupa:

15.1. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdot vai neatjauno pretendentiem vai vadītājiem, kas vienalga kādā formā regulāri lieto psihotropas vielas, kuras var traucēt spēju droši vadīt transportlīdzekli, un ja lietotais daudzums ir tāds, kam var būt negatīvs iespaids uz transportlīdzekļa vadīšanu. Tas attiecas uz visām citām zālēm vai to kombinācijām, kas ietekmē spēju vadīt transportlīdzekli.

2. grupa:

15.2. Kompetenta medicīnas iestāde dod pienācīgus apsvērumus par papildu risku un bīstamību, kas saistīta ar šajā grupā iekļauto transportlīdzekļu vadīšanu.

NIERU SLIMĪBAS

1. grupa:

16.1. Vadītāja apliecības var izdot vai atjaunot pretendentiem un vadītājiem, kas slimo ar smagu nieru mazspēju, ja ir apstiprināts medicīnisks atzinums un tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa:

16.2. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības nevar izdot vai atjaunot pretendentiem vai vadītājiem, kas slimo ar smagu un neatgriezenisku nieru mazspēju, izņemot gadījumus, kad ir pietiekami pamatots apstiprināts medicīnisks atzinums un tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

DAŽĀDI NOTEIKUMI

1. grupa:

17.1. Transportlīdzekļa vadītāja apliecības var izdot pretendentiem vai vadītājiem, kam ir bijusi veikta orgānu transplantācija vai mākslīgā implantācija, kas ietekmē spēju vadīt transportlīdzekli, ja ir apstiprināts medicīnisks atzinums un vajadzības gadījumā tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

2. grupa:

17.2. Kompetenta medicīnas iestāde sniedz pienācīgus apsvērumus par papildu risku un bīstamību, kas saistīta ar šajā grupā iekļauto transportlīdzekļu vadīšanu.

18. Parasti, ja pretendenti vai vadītāji slimo ar jebkuru slimību, kas nav minēta iepriekšējā punktā, bet var būt saistīta ar vai būt par cēloni funkcionālai mazspējai, kas ietekmē drošību pie stūres, tad transportlīdzekļa vadītāja apliecības neizdot vai neatjauno, ja vien pieteikumam nav pievienots apstiprināts medicīniskais atzinums un vajadzības gadījumā tiek veiktas regulāras veselības pārbaudes.

▼B

IV PIELIKUMS

MINIMĀLIE STANDARTI ATTIECĪBĀ UZ PERSONĀM, KURAS PIEŅEM PRAKTISKOS BRAUKŠANAS EKSĀMENUS

1. **Eksaminētājam nepieciešamās kompetences**

1.1 Personai, kurai ir tiesības veikt praktisko novērtējumu pretendenta prasmei vadīt transportlīdzekli, ir jābūt zināšanām un prasmēm nozarēs, kas uzskaitītas 1.2. līdz 1.6. punktā, kā arī tās jāizprot.

1.2 Eksaminētāja kompetencei jābūt tādai, lai spētu izvērtēt tā kandidāta prasmi, kurš kārto sev vēlamās kategorijas iegūšanai nepieciešamo braukšanas eksāmenu.

1.3 Zināšanas un izpratne par braukšanu un vērtēšanu:

— braukšanas stila teorija,

— bīstamas situācijas atpazīšana un izvairīšanās no negadījuma,

— programma, uz kuras pamatojas braukšanas eksāmena prasības,

— braukšanas eksāmena prasības,

— attiecīgi tiesību akti ceļu un satiksmes jomā, tostarp ES un valsts tiesību akti un skaidrojošas pamatnostādnes,

— vērtēšanas teorija un veidi,

— piesardzīga braukšana.

1.4 Vērtēšanas spējas:

— spēja pareizi novērot kandidāta sekmes kopumā, kontrolēt un novērtēt viņu, jo īpaši:

— pareiza un visaptveroša bīstamu situāciju atpazīšana,

— iemesla precīza noteikšana un iespējamo seku noteikšana šāda veida situācijās,

— prasmju pielietojums un kļūdu atpazīšana,

— novērtējuma viendabīgums un konsekvence,

— veikla pielāgošanās situācijai un būtiskāko aspektu noteikšana;

— darbības, kas paredz situāciju uz priekšu, potenciālu problēmu saskatīšana un piemērotu atrisinājuma stratēģiju izstrādāšana;

— savlaicīgas un konstruktīvas reakcijas paredzēšana.

1.5 Personīgā braukšanas prasme:

— personai, kurai ir tiesības pieņemt praktisko eksāmenu kādas braukšanas apliecības kategorijas iegūšanai, pašai ir jāvar vadīt attiecīgā veida mehāniskais transportlīdzeklis nemainīgi augstā braukšanas kvalitātē.

▼B

1.6 Pakalpojuma kvalitāte:

— noteikt un kandidātam darīt zināmu to, ko viņš var sagaidīt eksāmena laikā,

— skaidri sazināties, izvēloties saturu, veidu un valodu, lai pielāgotos klausītājiem un kontekstam, un sniegt atbildes uz kandidātu pieprasījumiem,

— nodrošināt skaidras atbildes attiecībā uz eksāmena rezultātu,

— izturēties pret kandidātiem ar cieņu un bez diskriminācijas.

1.7 Zināšanas par transportlīdzekļa tehniskajiem un fizikālajiem aspektiem:

— zināšanas par transportlīdzekļa tehniskajiem aspektiem, piemēram, vadīšanu, riepām, bremzēm, gaismām, jo īpaši attiecībā uz motocikliem un kravas automobiļiem,

— kravas drošība,

— zināšanas par transportlīdzekļa fizikālajiem aspektiem, piemēram, ātrumu, berzi, dinamiku, jaudu.

1.8 Degvielu ekonomējošs un videi draudzīgs braukšanas veids.

2. **Vispārīgi nosacījumi**

2.1. B kategorijas pretendenta eksaminētājam:

a) ir jābūt B kategorijas vadītāja apliecībai vismaz 3 gadus;

b) ir jābūt vismaz 23 gadus vecam;

c) ir jābūt šā pielikuma 3. punktam atbilstīgai pamatkvalifikācijai, pēc tam jāgarantē kvalitātes nodrošinājums un jāpiedalās periodiskajās apmācībās, kas paredzētas šā pielikuma 4. punktā;

d) ir jābūt pabeigtai 3. līmeņa profesionālajai izglītībai, kā to paredz Padomes Lēmums 85/368/EEK (1985. gada 16. jūlijs) par arodmācībās iegūtas kvalifikācijas pierādījumu salīdzināmību Eiropas Kopienas dalībvalstīs [1];

e) nav atļauts vienlaikus strādāt par algotu braukšanas instruktoru autoskolā.

2.2. Pārējo kategoriju pretendentu eksaminētājam:

a) ir jābūt attiecīgās kategorijas vadītāja apliecībai vai jābūt līdzvērtīgām zināšanām, kas iegūtas ar atbilstīgu profesionālo kvalifikāciju;

b) ir jābūt šā pielikuma 3. punktam atbilstīgai pamatkvalifikācijai, pēc tam jāgarantē kvalitātes nodrošinājums un jāpiedalās periodiskajās apmācībās, kas paredzētas šā pielikuma 4. punktā;

c) ir jābūt kvalificētam B kategorijas pretendentu eksaminētājam vismaz 3 gadus; šo termiņu var neņemt vērā, ja minētais eksaminētājs var pierādīt, ka:

— viņam ir vismaz 5 gadu autovadītāja pieredze attiecīgajā kategorijā vai,

[1] OV L 199, 31.7.1985., 56. lpp.

▼B

— viņš ir veiksmīgi nolicis augstāka līmeņa teorētisku un praktisku pārbaudi par vadīšanu, nekā tas ir vajadzīgs vadītāja apliecības iegūšanai, tādējādi šī prasība ir lieka;

d) ir jābūt pabeigtai 3. līmeņa profesionālajai izglītībai, kā to paredz Lēmums 85/368/EEK;

e) nav atļauts vienlaikus strādāt par algotu braukšanas instruktoru autoskolā.

2.3 *Atbilsmes*

2.3.1 Dalībvalstis var atļaut eksaminētājam pieņemt AM, A1, A 2 un A kategorijas pretendentu braukšanas eksāmenu tad, ja viņš ir ieguvis 3. punktā minēto pamatkvalifikāciju kādā no šīm kategorijām.

2.3.2 Dalībvalstis var atļaut eksaminētājam pieņemt C1, C, D1 un D kategorijas pretendentu braukšanas eksāmenu tad, ja viņš ir ieguvis 3. punktā minēto pamatkvalifikāciju kādā no šīm kategorijām.

2.3.3 Dalībvalstis var atļaut eksaminētājam pieņemt BE, C1E, CE, D1E un DE kategorijas pretendentu braukšanas eksāmenu tad, ja viņš ir ieguvis 3. punktā minēto pamatkvalifikāciju kādā no šīm kategorijām.

3. **Pamatkvalifikācija**

3.1 *Pamatizglītība*

3.1.1 Pirms kādai personai tiek dota atļauja pieņemt braukšanas eksāmenu, tai sekmīgi jāiegūst tāda pamatizglītība, ko dalībvalsts var noteikt, lai iegūtu 1. punktā paredzēto kompetenci.

3.1.2 Dalībvalstīm ir jānosaka, vai katras noteiktas mācību programmas saturs attieksies uz atļaujas izdošanu eksaminētajam pieņemt vienas vai vairāku kategoriju pretendentu braukšanas eksāmenu.

3.2. *Eksāmeni*

3.2.1 Pirms kādai personai tiek dota atļauja pieņemt braukšanas eksāmenu, tai jāapliecina savas pietiekama līmeņa zināšanas visās jomās, kas noteiktas 1. punktā, kā arī izpratne par tām, spējas un piemērotība.

3.2.2 Dalībvalstis organizē eksāmenu, kurā no pedagoģiskā viedokļa izvērtē, vai persona atbilst 1. punktā un jo īpaši 1.4. punktā noteiktajām prasībām. Eksāmenā jāiekļauj gan teorētiskā daļa, gan praktiskā daļa. Ja tas ir lietderīgi, var izmantot datorizētu vērtēšanas paņēmienu. Detaļas, kas attiecas uz katra atsevišķa eksāmena veidu un ilgumu un vērtēšanu, ir katras dalībvalsts kompetencē.

3.2.3 Dalībvalstīm ir jānosaka, vai katra noteikta eksāmena saturs attieksies uz atļaujas izdošanu eksaminētajam pieņemt vienas vai vairāku kategoriju pretendentu braukšanas eksāmenu.

4. **Kvalitātes nodrošināšana un periodiska apmācība**

4.1 *Kvalitātes nodrošināšana*

4.1.1 Dalībvalstīm ir jāīsteno tādi noteikumi kvalitātes nodrošināšanas jomā, kas ļauj uzturēt prasības braukšanas eksaminētājiem.

▼B

4.1.2 Kvalitātes nodrošināšanas noteikumos būtu jāietver šādi aspekti: eksaminētāju darba uzraudzība, viņu kvalifikācijas celšana un eksaminētāja tiesību atjaunošana, nepārtraukta profesionālā attīstība un viņu pieņemto braukšanas eksāmenu rezultātu regulāra pārbaude.

4.1.3 Īstenojot 4.1.2. punktā uzskaitītos kvalitātes nodrošināšanas noteikumus, dalībvalstīm ir jārūpējas par to, lai katrs eksaminētājs reizi gada tiktu novērots. Bez tam dalībvalstīm ir jānodrošina, lai katrs eksaminētājs reizi piecos gados tiktu novērots pieņemam braukšanas eksāmenus kopumā vismaz pusi dienas, tā, lai būtu iespējams novērot vairāku eksāmenu pieņemšanu. Ja tiek konstatētas problēmas, ir jāīsteno labošanas pasākumi. Personai, kas veic novērošanu, ir jābūt personai, kurai dalībvalsts piešķīrusi tiesības šim nolūkam.

4.1.4 Ja vienam eksaminētājam ir atļauts pieņemt vairāku kategoriju braukšanas eksāmenus, dalībvalstis var noteikt, ka sekmīga vienas kategorijas eksāmena novērošanas prasība atbilst prasībai novērot vairāku kategoriju braukšanas eksāmenus.

4.1.5 Braukšanas eksāmena norise ir jānovēro un jāuzrauga kādai dalībvalsts pilnvarotai iestādei, lai nodrošinātu to, ka vērtēšana tiek veikta korekti un konsekventi.

4.2 *Periodiska apmācība*

4.2.1 Dalībvalstis nodrošina to, ka eksaminētāji eksaminēšanas tiesību saglabāšanas nolūkā, neatkarīgi no tā, cik kategoriju eksāmenus viņiem ir atļauts pieņemt:

— reizi divos gados saņem vismaz vienu periodisko apmācību četru dienu garumā, lai

— saglabātu un atjaunotu vajadzīgās zināšanas un eksaminēšanas prasmes,

— attīstītu jaunas prasmes, kuras kļuvušas vajadzīgas eksaminētāja darbā,

— nodrošinātu, ka eksaminētāji turpina pieņemt braukšanas eksāmenu godīgi un vienveidīgi,

— reizi piecos gados saņem vismaz vienu periodisko apmācību piecu dienu garumā, lai

— attīstītu un saglabātu braukšanai vajadzīgās praktiskās iemaņas.

4.2.2 Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu to, ka tiem eksaminētājiem, kuru darbā kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir konstatējusi būtiskus trūkumus, tiek sniegta īpaša periodiskā apmācība.

4.2.3 Periodiskā apmācība var notikt instruktāžas veidā, klases nodarbībās, tradicionālās apmācības vai datorapmācības formā, un tā var notikt individuāli vai grupās. Tajā var iekļaut akreditācijas atjaunošanu atbilstīgi noteiktām prasībām, ja dalībvalstis to uzskata par piemērotu.

4.2.4 Ja vienam eksaminētājam ir atļauts pieņemt vairāku kategoriju braukšanas eksāmenus, dalībvalstis var noteikt, ka sekmīga vienas kategorijas eksāmena novērošanas prasība atbilst prasībai novērot vairāku kategoriju braukšanas eksāmenus.

4.2.5 Ja 24 mēnešu laikposmā eksaminētājs nav pieņēmis nevienu eksāmenu kādā noteiktā kategorijā, viņam jāiziet atbilstīga atkārtota pārbaude, pirms viņam tiek dota atļauja pieņemt šīs kategorijas braukšanas eksāmenu. Atkārtota vērtēšana var notikt atbilstīgi 4.2.1. punktā minētām prasībām.

▼B

5. **Iegūtās tiesības**

5.1. Dalībvalstis var personām, kurām tieši pirms šo noteikumu spēkā stāšanas brīža bija atļauja pieņemt braukšanas eksāmenus, arī turpmāk atļaut pieņemt braukšanas eksāmenus, neskatoties uz to, ka viņiem nav dota atļauja saskaņā ar 2. punktā minētajiem vispārīgiem nosacījumiem vai nav 3. punktā noteiktās pamatkvalifikācijas.

5.2. Tomēr uz tādiem eksaminētājiem attiecas regulāra uzraudzība un 4. punktā paredzētie kvalitātes nodrošināšanas pasākumi.

▼B

V PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS BRAUKŠANAS APMĀCĪBAI UN EKSĀMENAM ATTIECĪBĀ UZ TRANSPORTLĪDZEKĻIEM AR PIEKABĒM, KAS MINĒTI 4. PANTA 4. PUNKTA B) APAKŠPUNKTA OTRAJĀ DAĻĀ

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai:

   — atbalstītu un uzraudzītu apmācību, kas minēta 7. panta 1. punkta d) apakšpunktā, un

   — organizētu braukšanas prasmes un stila eksāmenu, kas minēts 7. panta 1. punkta d) apakšpunktā.

2.1 Braukšanas apmācības ilgums

   — vismaz 7 stundas.

3. Braukšanas apmācības saturs

   Braukšanas apmācība aptver zināšanas, prasmes un stilu, kā tas aprakstīts II pielikuma 2. un 7. punktā. Īpašu uzmanību pievērš:

   — braukšanas dinamikai, drošības kritērijiem, vilcējam un piekabei (sakabes mehānismam), pareizai kravas uzkraušanai un drošības piederumu pārzināšanai,

   Praktiskajā daļā iekļauj šādus vingrinājumus: braukšanas ātruma paātrināšana, samazināšana, atpakaļgaita, bremzēšana, bremzēšanas ceļš, braukšanas joslu mainīšana, bremzēšana/ceļa došana, manevrēšana ar piekabi, piekabes savienošana ar mehānisko transportlīdzekli un atvienošana no tā vai atvienošana un atkārtota savienošana; transportlīdzekļa novietošana stāvvietā,

   — katrs apmācības dalībnieks veic praktisko daļu un parāda savu prasmi un stilu uz sabiedriskiem ceļiem,

   — apmācības nodarbībās jāizmanto tāds transportlīdzeklis ar piekabi, kura kategorijas vadītāja apliecību dalībnieks vēlas iegūt.

4. Prasmes un braukšanas stila pārbaudes ilgums un saturs

Pārbaudes ilgumam un nobrauktajam attālumam jābūt pietiekamam, lai novērtētu prasmi un stilu, kā noteikts 3. punktā.

▼B

VI PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS BRAUKŠANAS APMĀCĪBAI UN EKSĀMENAM A KATEGORIJAS MOTOCIKLIEM (PAKĀPENISKA PIEKĻUVE)

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai:

   — atbalstītu un uzraudzītu apmācību, kas minēta 7. panta 1. punkta c) apakšpunktā, un

   — organizētu braukšanas prasmes un stila pārbaudi, kas minēta 7. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

2. Braukšanas apmācības ilgums

   — vismaz 7 stundas.

3. Braukšanas apmācības saturs

   — braukšanas apmācība ietver visus II pielikuma 6. punktā minētos elementus,

   — katrs apmācības dalībnieks veic apmācības praktiskos elementus un parāda savu prasmi un stilu uz sabiedriskiem ceļiem,

   — apmācības nodarbībās jāizmanto tāds motocikls, kura kategorijas vadītāja apliecību dalībnieks vēlas iegūt.

4. Prasmes un stila pārbaudes ilgums un saturs

Pārbaudes ilgumam un nobrauktajam attālumam jābūt pietiekamam, lai novērtētu prasmi un stilu, kā noteikts šā pielikuma 3. punktā.

▼B

VII PIELIKUMS

A daļa

ATCELTĀ DIREKTĪVA AR PAKĀPENISKAJIEM GROZĪJUMIEM

(minēta 17. pantā)

Padomes Direktīva 91/439/EEK ([1])	(OV L 237,., 1. lpp.)
Padomes Direktīva 94/72/EK	(OV L 337, 24.12.1994., 86. lpp.)
Padomes Direktīva 96/47/EK	(OV L 235, 17.9.1996., 1. lpp.)
Padomes Direktīva 97/26/EK	(OV L 150, 7. 6.1997., 41. lpp.)
Komisijas Direktīva 2000/56/EK	(OV L 237, 21.09.2000., 45. lpp.)
EP un Padomes Direktīva 2003/59/EK, tikai 10. panta 2. punkts	(OV L 226, 10.09.2003., 4. lpp.)
EP un Padomes Regula (EK) Nr. 1882/2003, tikai II pielikuma 24. punkts	(OV L 284, 31.10.2004., 1. lpp.)

([1]) Direktīva 91/439/EEK tika grozīta arī ar šādu aktu, kas nav atcelts: 1994. gada Pievienošanās akts.

B daļa

TERMIŅI TRANSPONĒŠANAI VALSTS TIESĪBU AKTOS UN PIEMĒROŠANAI

(attiecas uz 17. pantu)

Direktīva	Transponēšanas termiņš	Piemērošanas laiks
Direktīva 91/439/EEK	1994. gada 1. jūlijs	1996. gada 1. jūlijs
Direktīva 94/72/EK	-	1995. gada 1. janvāris
Lēmums 96/427/EK	-	1996. gada 16. jūlijs
Direktīva 96/47/EK	1996. gada 1. jūlijs	1996. gada 1. jūlijs
Direktīva 97/26/EK	1998. gada 1. janvāris	1998. gada 1. janvāris
Direktīva 2000/56/EK	2003. gada 30. septembris	2003. gada 30. septembris, 2008. gada 30. septembris (II pielikuma 6.2.5. punkts) un 2013. gada 30. septembris (II pielikuma 5.2. punkts)
Direktīva 2003/59/EK	2006. gada 10. septembris	2008. gada 10. septembris (pasažieru pārvadāšana) un 2009. gada 10. septembris (kravu pārvadāšana)

▼B

VIII PIELIKUMS

ATBILSTĪBU TABULA

Padomes Direktīva 91/439/EEK	Šī direktīva
1. panta 1. punkta pirmais teikums	1. panta 1. punkta pirmais teikums
1. panta 1. punkta otrais teikums	-
-	1. panta 2. punkts
1. panta 2. punkts	2. panta 1. punkts
-	2. panta 2. punkts
1. panta 3. punkts	-
2. panta 1. punkts	1. panta 1. punkta otrais teikums
2. panta 2. punkts	3. panta 1. punkts
	3. panta 2. punkts
	3. panta 3. punkts
2. panta 3. punkts	-
2. panta 4. punkts	-
3. panta 1. punkta pirmās daļas ievadvārdi	4. panta 1. punkta pirmais teikums
-	4. panta 2. punkta pirmais ievilkums
-	4. panta 2. punkta trešais ievilkums
3. panta 1. punkta pirmās daļas pirmais ievilkums	4. panta 3. punkta pirmais ievilkums
3. panta 1. punkta pirmās daļas otrais ievilkums	4. panta 4. punkta b) apakšpunkta pirmā daļa
3. panta 1. punkta pirmās daļas trešais ievilkums	4. panta 4. punkta b) apakšpunkta otrā daļa
3. panta 1. punkta pirmās daļas ceturtais ievilkums	4. panta 4. punkta c) apakšpunkts
3. panta 1. punkta pirmās daļas piektais ievilkums	4. panta 4. punkta f) apakšpunkts
3. panta 1. punkta pirmās daļas sestais ievilkums	4. panta 4. punkta g) apakšpunkts
3. panta 1. punkta pirmās daļas septītais ievilkums	4. panta 4. punkta j) apakšpunkts
3. panta 1. punkta pirmās daļas astotais ievilkums	4. panta 4. punkta k) apakšpunkts
3. panta 2. punkta pirmās daļas ievadvārdi	-
3. panta 2. punkta pirmās daļas pirmais ievilkums	4. panta 3. punkta a) apakšpunkts
3. panta 2. punkta pirmās daļas otrais ievilkums	4. panta 4. punkta a) apakšpunkts

▼B

Padomes Direktīva 91/439/EEK	Šī direktīva
3. panta 2. punkta pirmās daļas trešais ievilkums	4. panta 4. punkta d) apakšpunkts
3. panta 2. punkta pirmās daļas ceturtais ievilkums	4. panta 4. punkta e) apakšpunkts
3. panta 2. punkta pirmās daļas piektais ievilkums	4. panta 4. punkta h) apakšpunkts
3. panta 2. punkta pirmās daļas sestā ievilkuma ievadvārdi	4. panta 4. punkta i) apakšpunkts
3. panta 2. punkta pirmās daļas sestā Ievilkuma pirmais apakšievilkums	-
3. panta 2. punkta pirmās daļas sestā ievilkuma otrais apakšievilkums	-
3. panta 3. punkta ievadvārdi	-
3. panta 3. punkta pirmais ievilkums	4. panta 1. punkta trešais teikums
3. panta 3. punkta otrā ievilkuma pirmā daļa	4. panta 3. punkta otrais ievilkums
3. panta 3. punkta otrā ievilkuma otrā daļa	-
3. panta 3. punkta trešais ievilkums	4. panta 3. punkta pirmais ievilkums
3. panta 3. punkta ceturtais ievilkums	4. panta 4. punkta pirmais ievilkums
3. panta 3. punkta piektais ievilkums	4. panta 4. punkta otrais ievilkums
-	4. panta 3. punkts
3. panta 4. punkts	-
3. panta 5. punkts	-
3. panta 6. punkts	4. panta 5. punkta pirmais teikums
-	4. panta 5. punkta otrais teikums
4. pants	5. pants
5. panta 1. punkts	6. panta 1. punkts
5. panta 1. punkta a) apakšpunkts	6. panta 1. punkta a) apakšpunkts
5. panta 1. punkta b) apakšpunkts	6. panta 1. punkta b) apakšpunkts
5. panta 2. punkta ievadvārdi	6. panta 2. punkta ievadvārdi
5. panta 2. punkta a) apakšpunkts	6. panta 2. punkta a) apakšpunkts
5. panta 2. punkta b) apakšpunkts	6. panta 2. punkta b) apakšpunkts

▼B

Padomes Direktīva 91/439/EEK	Šī direktīva
-	6. panta 2. punkta c) apakšpunkts
-	6. panta 2. punkta d) apakšpunkts
-	6. panta 2. punkta e) apakšpunkts
-	6. panta 2. punkta f) apakšpunkts
5. panta 3. punkts	-
5. panta 4. punkts	6. panta 4. punkts
6. panta 1. punkta ievadvārdi	4. panta 1. punkta otrais teikums
6. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmais ievilkums	4. panta 3. punkta a) apakšpunkta trešais ievilkums
6. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrais ievilkums	4. panta 4. punkta a) apakšpunkta otrais ievilkums
-	4. panta 3. punkta b) apakšpunkta otrais ievilkums
	4. panta 3. punkta c) apakšpunkta otrais ievilkums
6. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma pirmā alternatīva	4. panta 4. punkta b) apakšpunkta piektā daļa
6. panta 1. punkta b) apakšpunkta otrā ievilkuma otrā alternatīva	4. panta 4. punkta c) apakšpunkta otrais ievilkums
6. panta 1. punkta trešā ievilkuma pirmā un otrā alternatīva	4. panta 4. punkta g) apakšpunkta otrais ievilkums
6. panta 1. punkta b) apakšpunkta trešā ievilkuma trešā un ceturtā alternatīva	4. panta 4. punkta e) apakšpunkta trešais ievilkums
6. panta 1. punkta c) apakšpunkts pirmā ievilkuma pirmā un otrā alternatīva	4. panta 4. punkta k) apakšpunkta otrais ievilkums
6. panta 1. punkta c) apakšpunkts pirmā ievilkuma trešā un ceturtā alternatīva	4. panta 4. punkta i) apakšpunkta otrais ievilkums
6. panta 2. punkts	4. panta 6. punkta pirmā daļa
-	4. panta 6. punkta otrā daļa
6. panta 3. punkts	4. panta 6. punkta trešā un ceturtā daļa
7. panta 1. punkta ievadvārdi	7. panta 1. punkta ievadvārdi
7. panta 1. punkta a) apakšpunkts	7. panta 1. punkta a) apakšpunkts
-	7. panta 1. punkta b) apakšpunkts
-	7. panta 1. punkta c) apakšpunkts
-	7. panta 1. punkta d) apakšpunkts
7. panta 1. punkta b) apakšpunkts	7. panta 1. punkta e) apakšpunkts

▼B

Padomes Direktīva 91/439/EEK	Šī direktīva
7. panta 2. punkts	-
7. panta 3. punkts	-
-	7. panta 2. punkts
-	7. panta 3. punkts
7. panta 4. punkts	7. panta 4. punkts
7. panta 5. punkts	7. panta 5. punkta a) apakšpunkts
-	7. panta 5. punkta b) apakšpunkts
-	7. panta 5. punkta c) apakšpunkts
-	7. panta 5. punkta d) apakšpunkts
7.a panta 1. punkts	-
7.b panta 2. punkts	8. pants
7. b pants	9. pants
-	10. pants
8. pants	11. pants
9. pants	12. pants
10. pants	13. panta 1. punkts
-	13. panta 2. punkts
11. pants	14. pants
12. panta 1. punkts	-
12. panta 2. punkts	-
12. panta 3. punkts	15. pants
-	16. pants
13. pants	17. pants, pirmā daļa
-	17. pants, otrā daļa
-	18. pants
14. pants	19. pants
I pielikums	-
Ia pielikums	I pielikums
II pielikums	II pielikums
III pielikums	III pielikums
-	IV pielikums
-	V pielikums
-	VI pielikums